

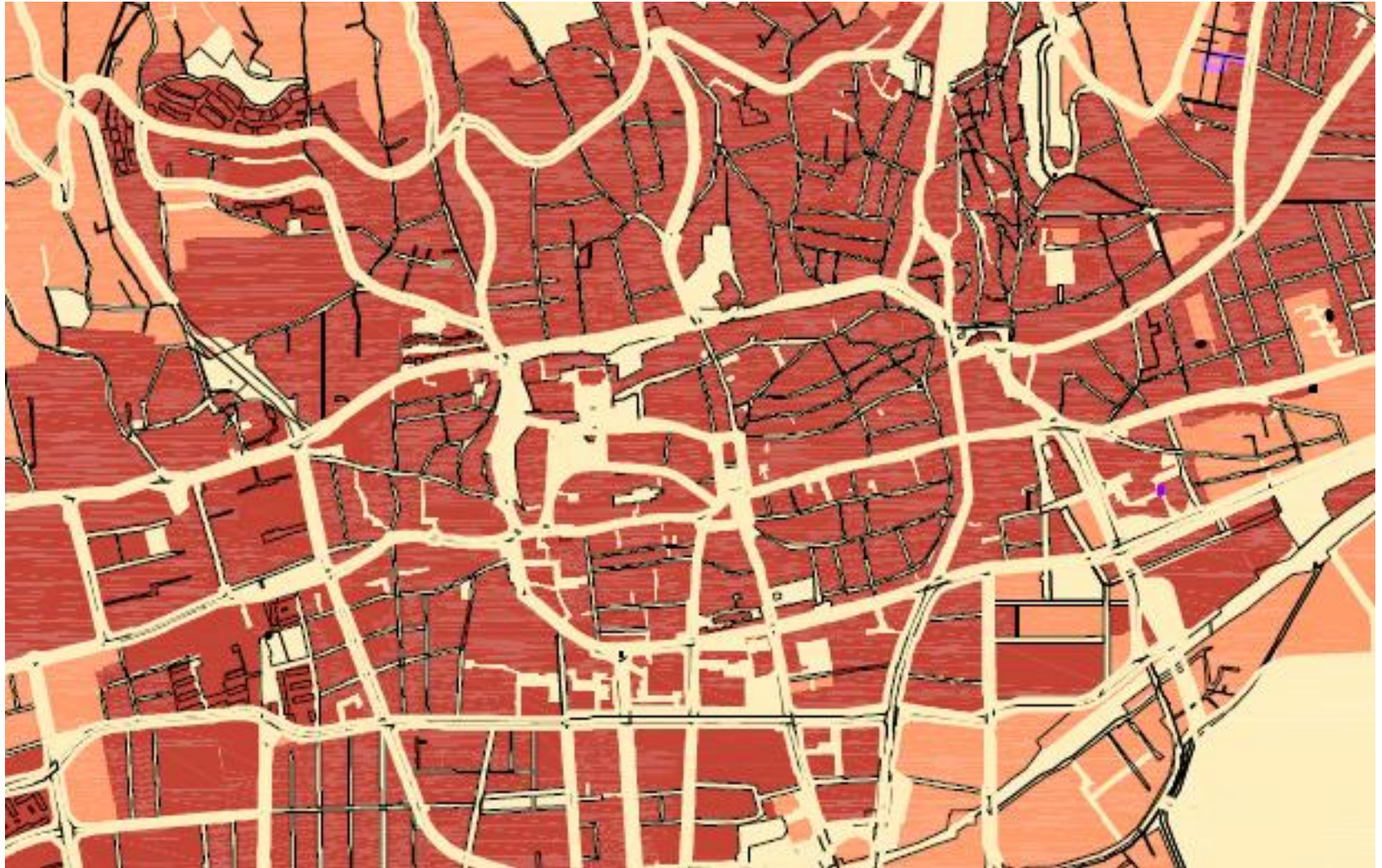
URBANISZTIKA I.

2015. harmadik előadás

DR. KOVÁCS PÉTER

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

A TELEPÜLÉSI SZÖVET

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

A TELEPÜLÉSI SZÖVET

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

UTAK HÁLÓZATA

TÖMB

TELEK

ÉPÜLET

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

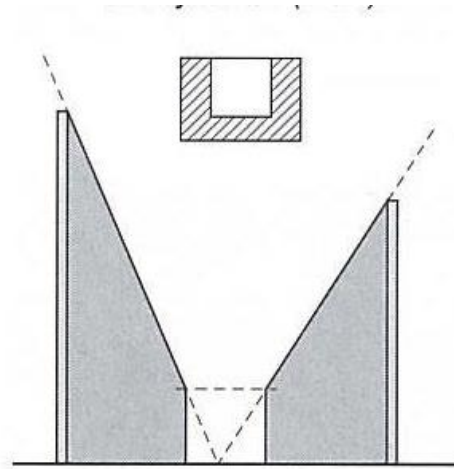
UTCA

- MINDENKI ÁLTAL SZABADON HASZNÁLT TÉRSZÖVEDÉK RÉSZE
- A KÖZLEKEDÉS,
- A VÁROSI ATMOSZFÉRA SZÍNTERE.

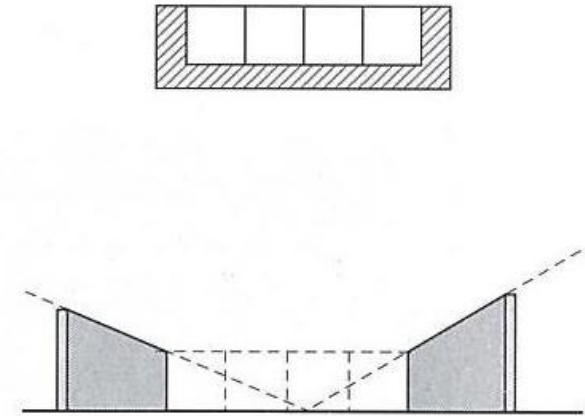

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

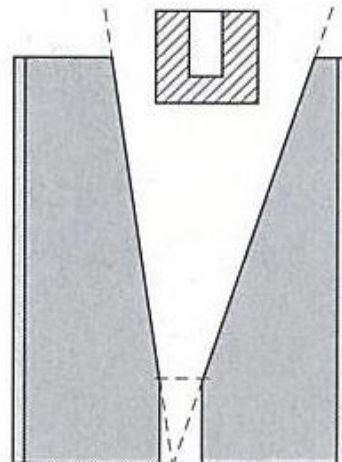
LÉGTÉRARÁNY

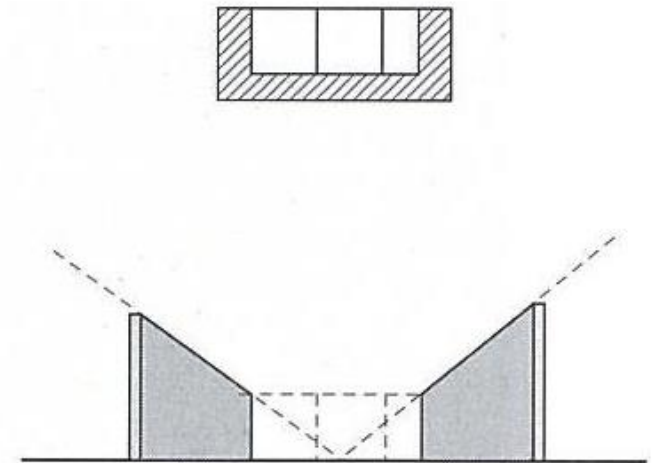
1:1

1:4

2:1

1:2,5

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

HELYI KÖZÚTHÁLÓZAT ÚTKATEGÓRIÁI

KÜLTERÜLETI KÖZUTAK

FŐÚT, AUTÓÚT, AUTÓPÁLYA

BELTERÜLETI KÖZUTAK

ELSŐRENDŰ FŐÚT, MÁSODRENDŰ FŐÚT, GYŰJTŐÚT,
KISZOLGÁLÓ- ÉS LAKÓUTAK

KERÉKPÁRUTAK

GYALOGUTAK

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

HELYI KÖZÚTHÁLÓZAT ÚTKATEGÓRIÁI

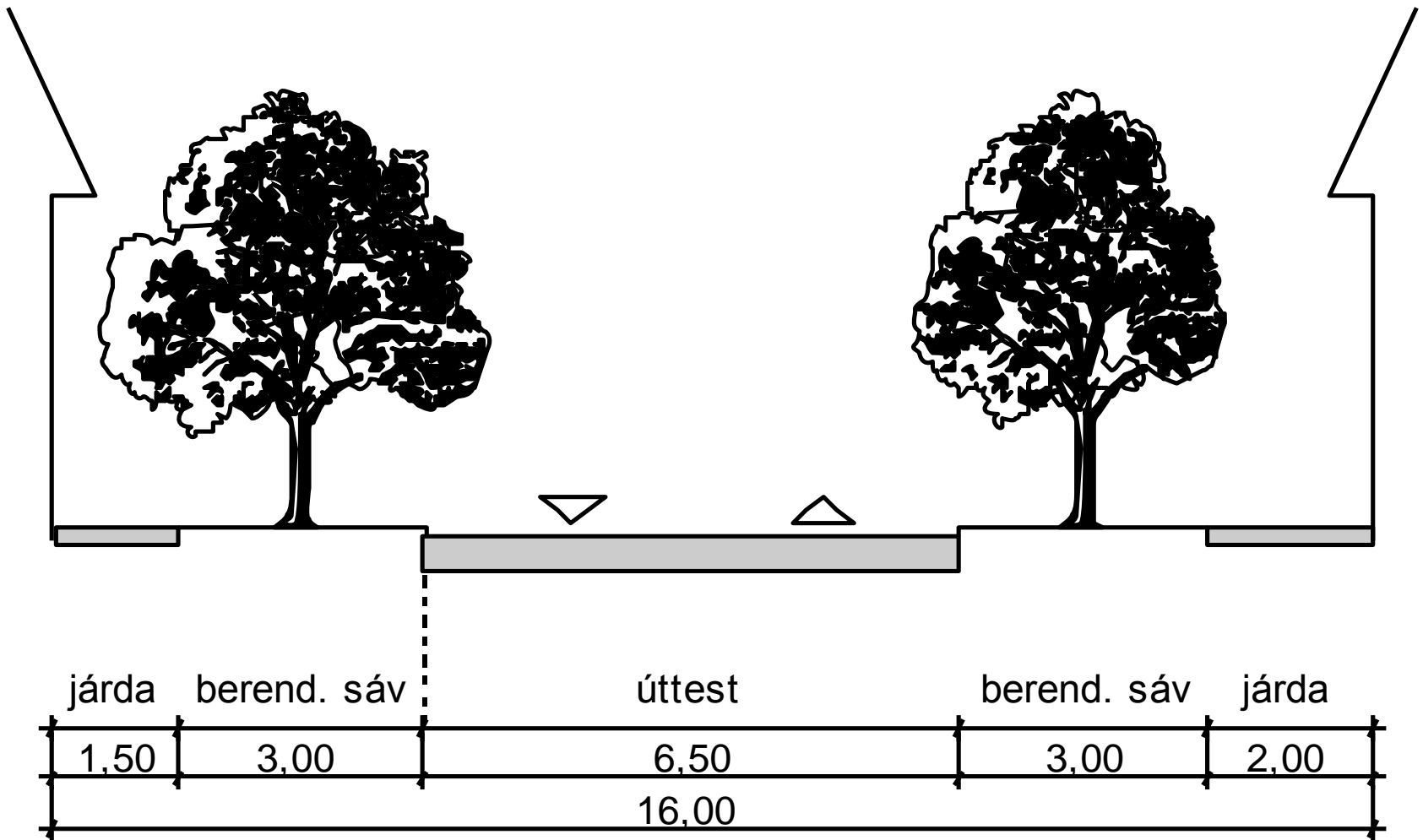
GYŰJTŐÚT

A TELEPÜLÉS LAKÓ ÉS KISZOLGÁLÓÚTJAINAK FORGALMÁT ÖSSZEGYŰJTVE VEZETIK A TELEPÜLÉS FŐÚTHÁLÓZATÁRA.

TELEPÜLÉSSZERKEZET

GYŰJTŐÚT (16-22M)

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

HELYI KÖZÚTHÁLÓZAT ÚTKATEGÓRIÁI

KISZOLGÁLÓ- ÉS LAKÓÚT

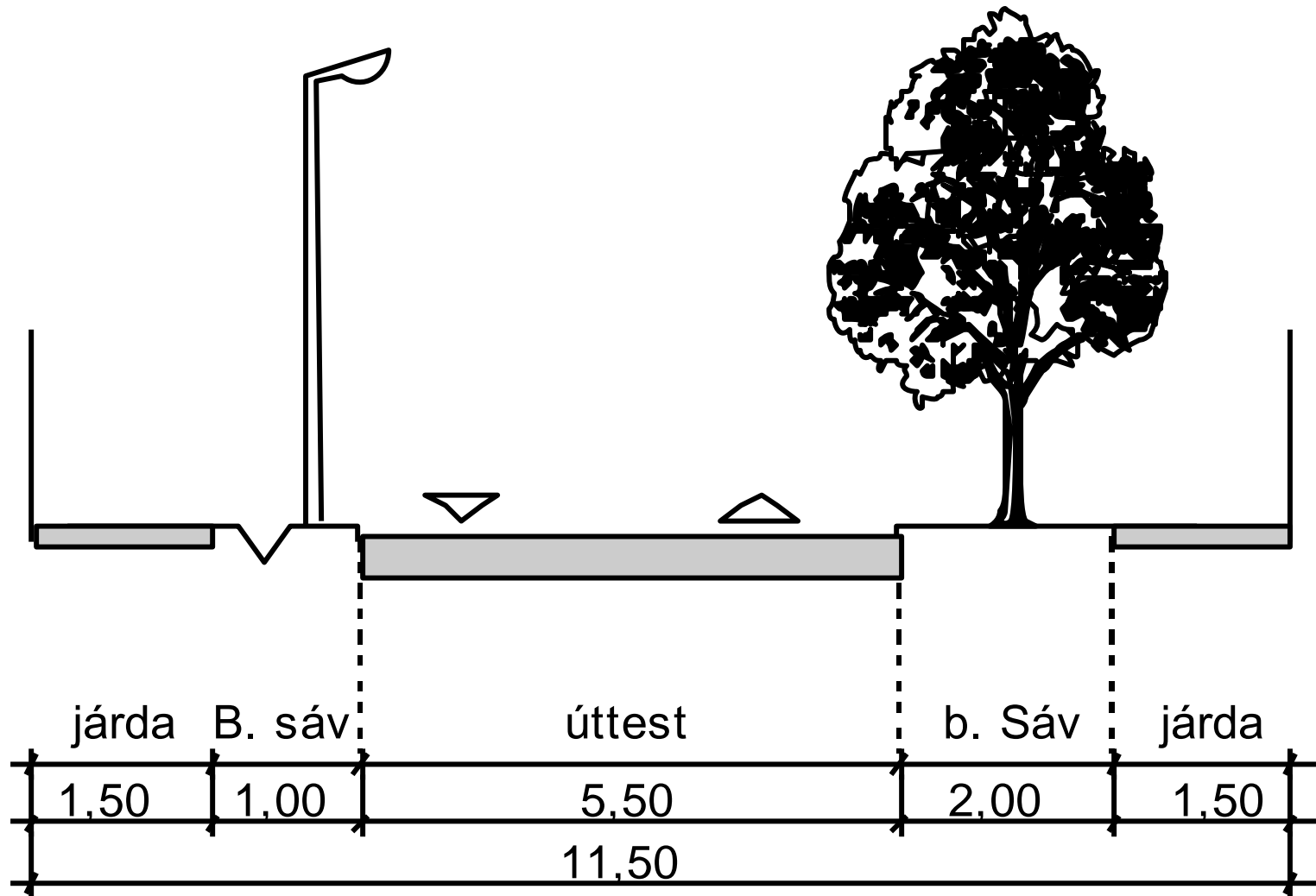
A TELEPÜLÉSEK BELTERÜLETÉN A LAKÓFUNKCIÓT ILLETVE AZ ATTÓL ELTÉRŐ FUNKCIÓJÚ TERÜLETEKET KISZOLGÁLÓ KÖZUTAK.

TELEPÜLÉSSZERKEZET

LAKÓÚT (8-12M)

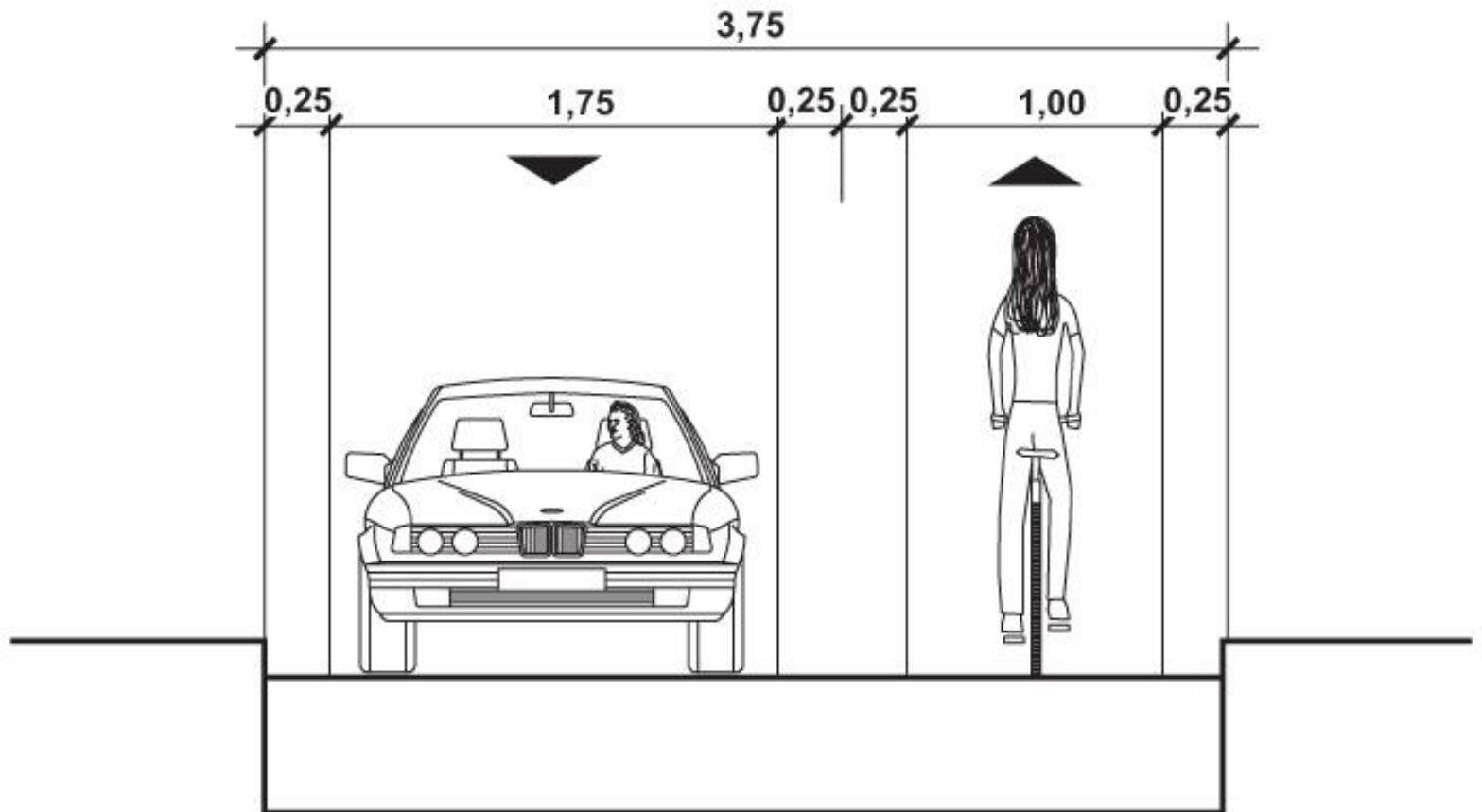

KERÉKPÁRUTAK

- kerékpársáv **1,25 m (min 1,0 m)**,
- kerékpárút **min. 1,0 m/kerékpár**,
- közös gyalog- és kerékpárút **2,75 – 3,5 m.**

TELEPÜLÉSSZERKEZET

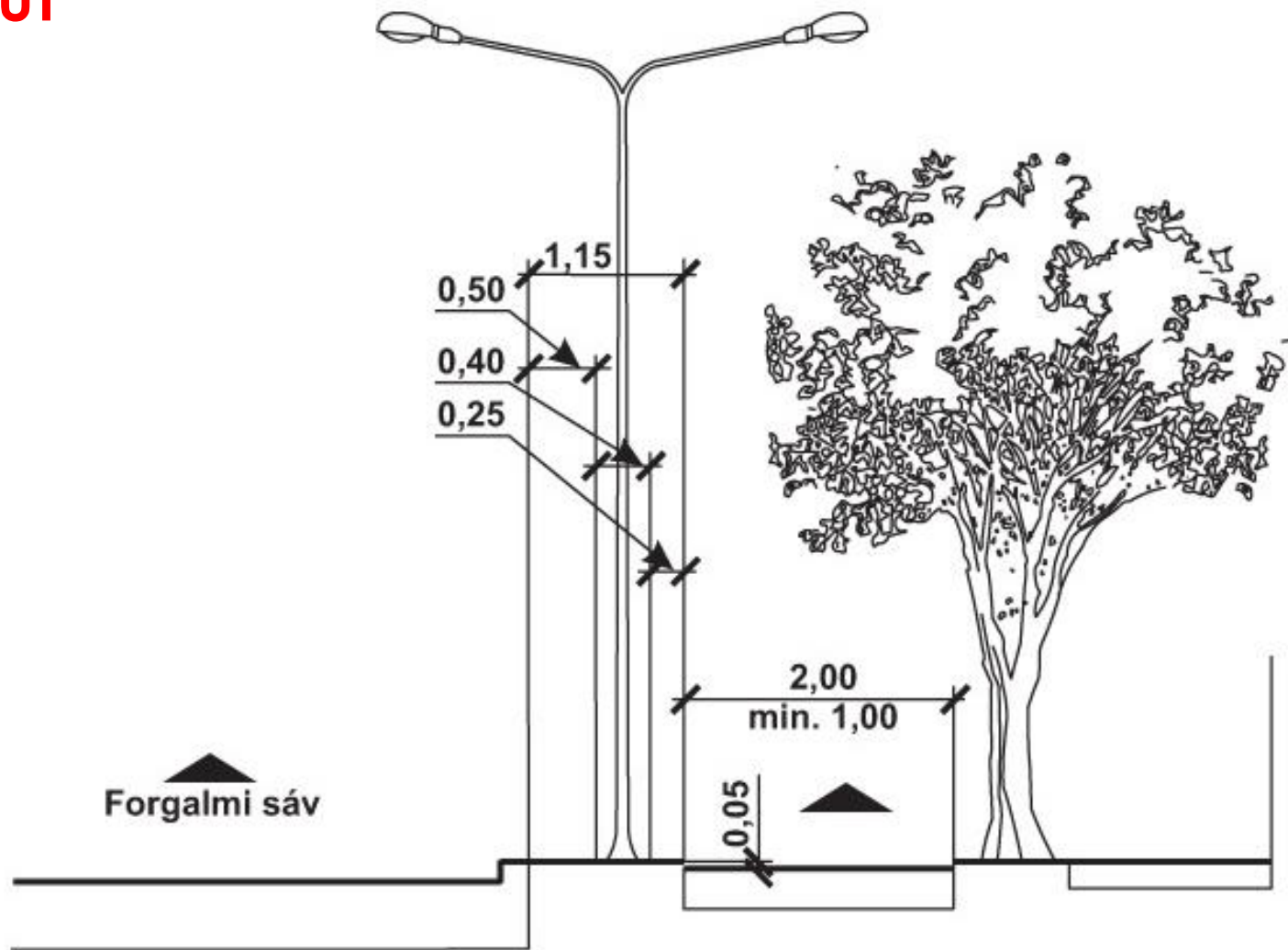
KERÉKPÁRSÁV

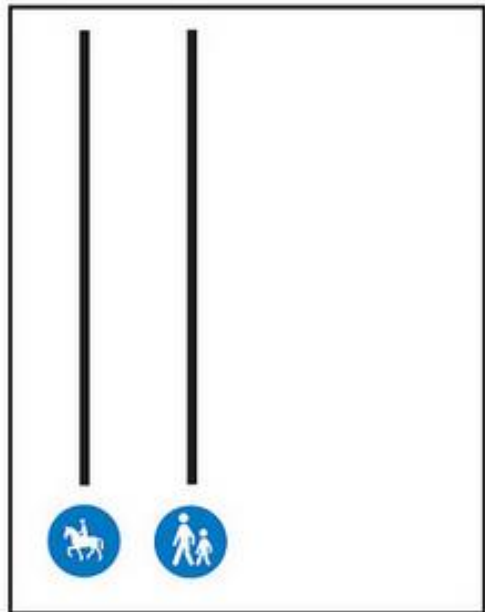

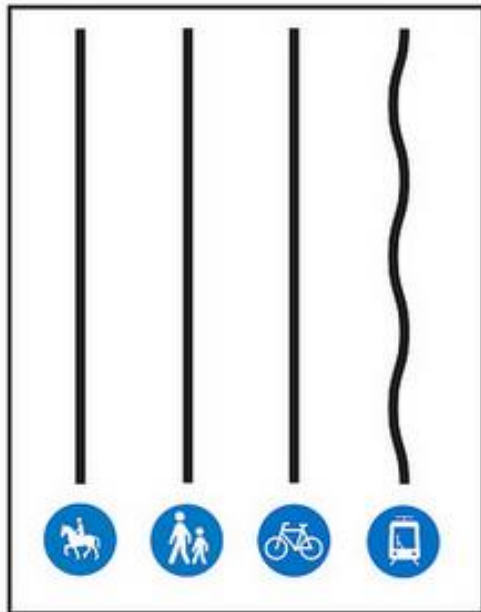
TELEPÜLÉSSZERKEZET

KERÉKPÁRÚT

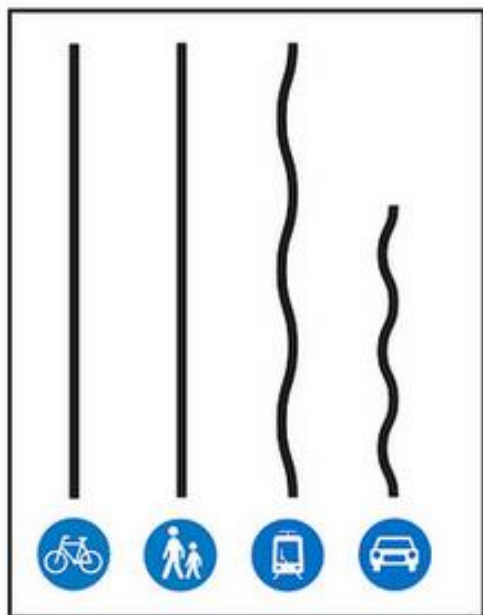

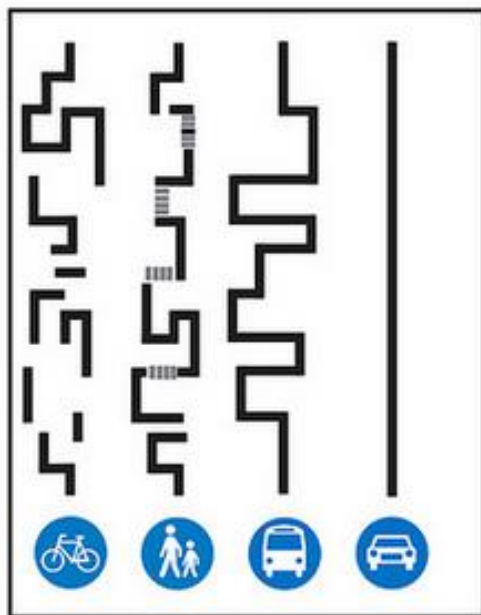
1800

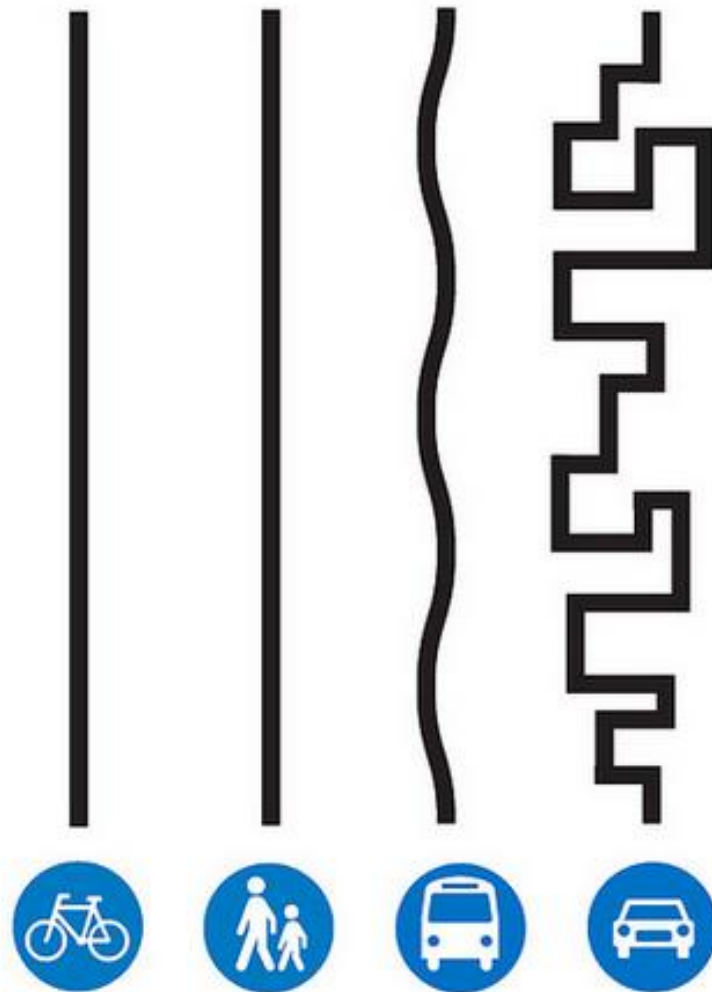
1900

1920

1950 - present

COPEN
HAGEN
IZE
EU

KOPPENHÁGA

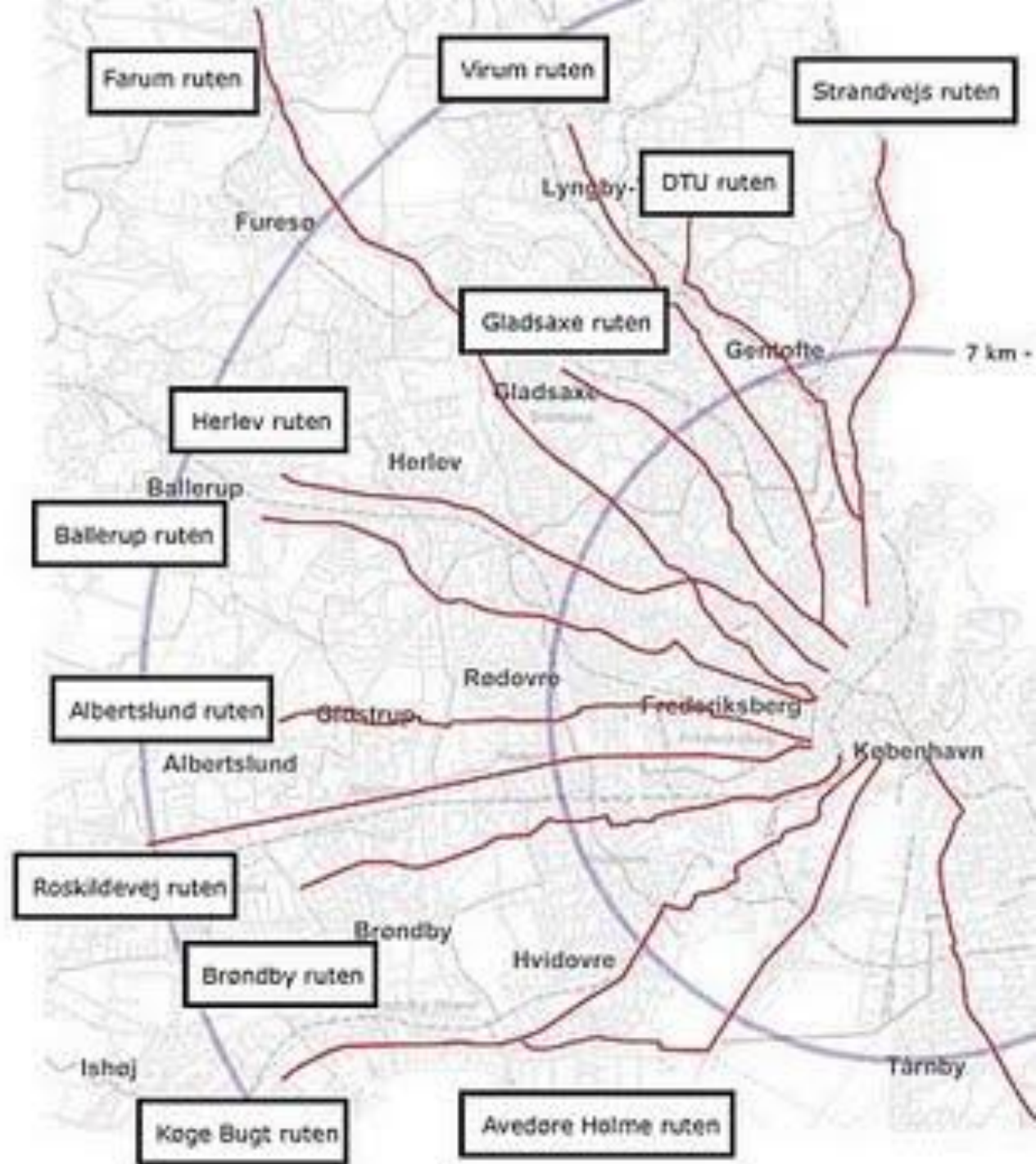

KOPPENHÁGA

KOPPENHÁGA

KOPPENHÁGA

KOPPENHÁGA

KOPPENHÁGA

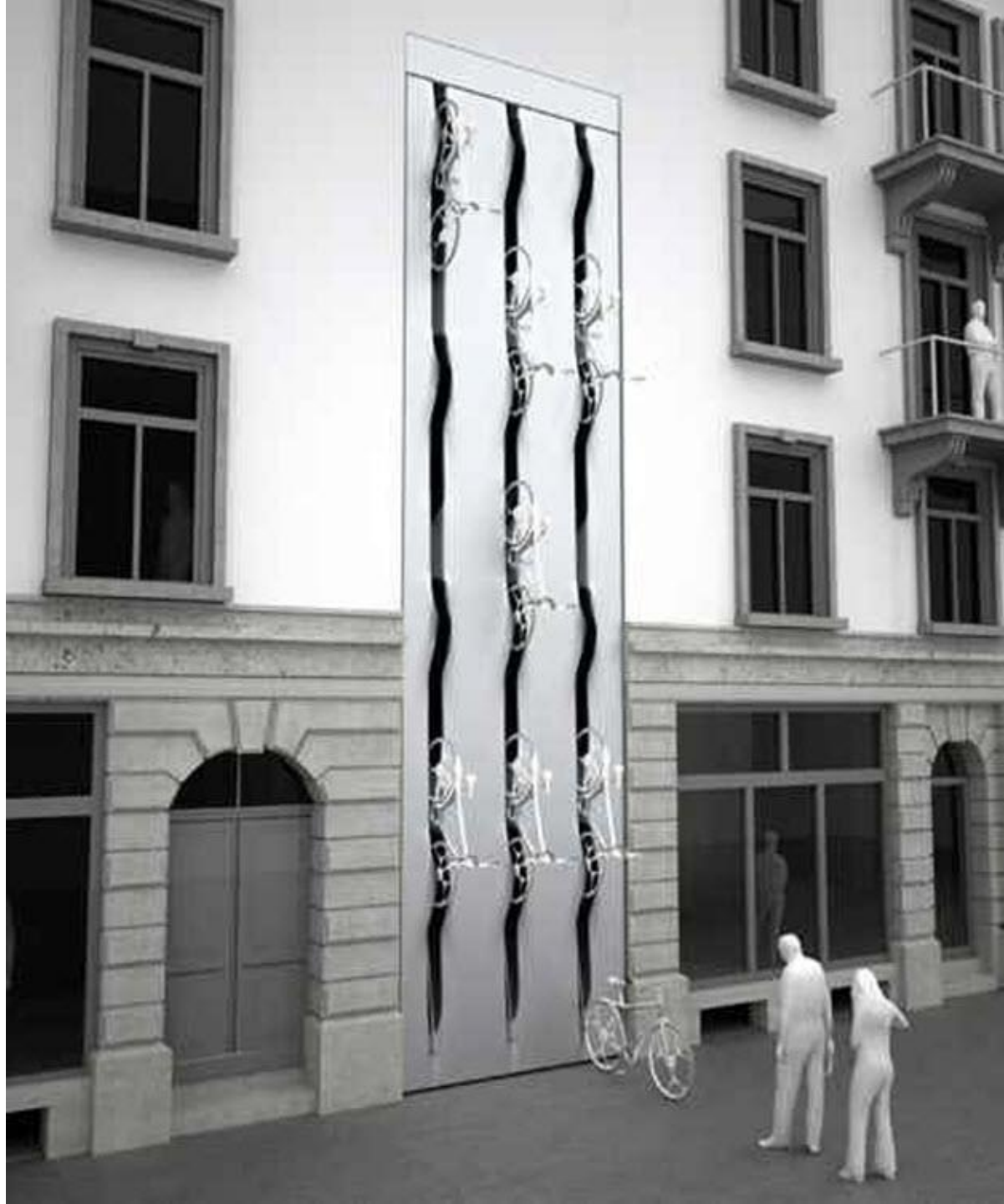

KOPPENHÁGA

KOPPENHÁGA

KOPPENHÁGA:

<http://www.youtube.com/watch?v=aVR0PJF6gRA&feature=channel>

AMSTERDAM:

<http://www.youtube.com/watch?v=hRrA-Zq9iqs&feature=channel>

New York magasvasút:

<http://www.ted.com/talks/view/lang/hu//id/1182>

TELEPÜLÉSSZERKEZET

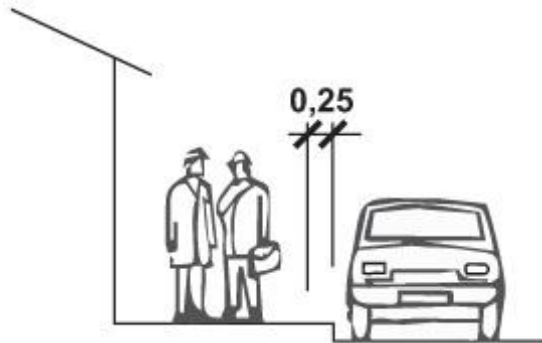
GYALOGÚTAK, JÁRDÁK

- Járdák szélessége **min. 1,5 m**
(vagy ennek egész számú többszöröse)
- nagyobb forgalmú utak mellett **min. 3,0 m**
(Falak, kerítések, korlátok esetén oldalakadály távolság tartandó)
- Önálló gyalogutak szélessége lehetőség szerint **min. 3,0 m**

TELEPÜLÉSSZERKEZET

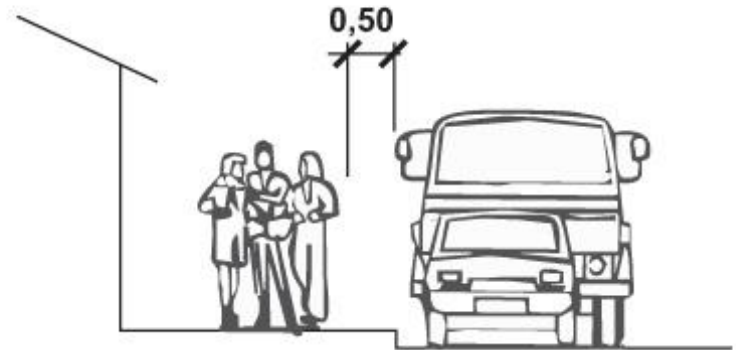
GYALOGÚTAK, JÁRDÁK

a)

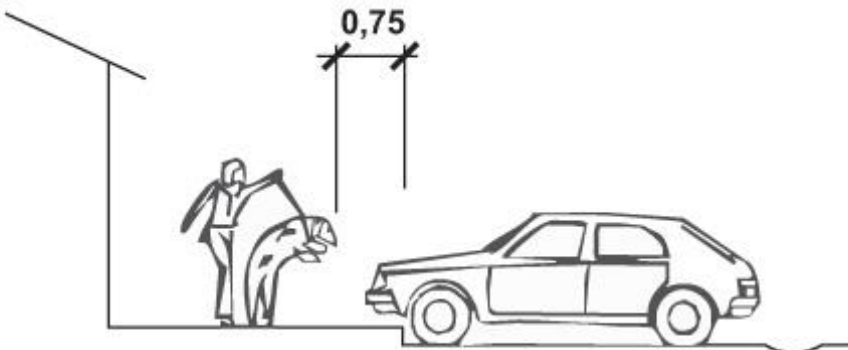
oldalakadályok (épület, kerítés, fal)
hosszirányú parkoló jármű

b)

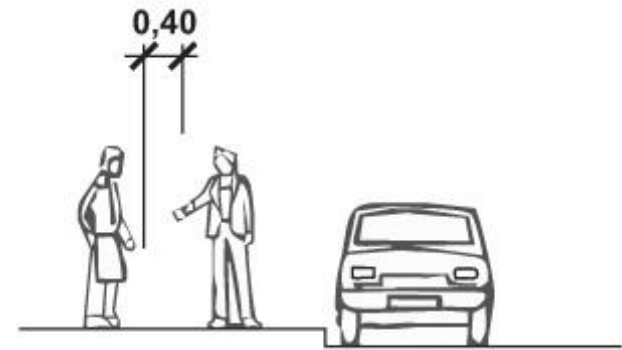
nagyforgalmú úttest széle

c)

ferdén vagy merőlegesen parkoló jármű "belógása"

d)

találkozásnál szükséges "pszichológiai távolság"

TELEPÜLÉSSZERKEZET

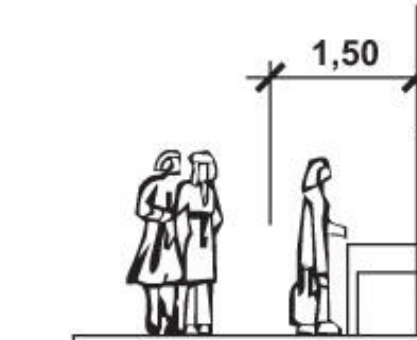
GYALOGÚTAK, JÁRDÁK

e)

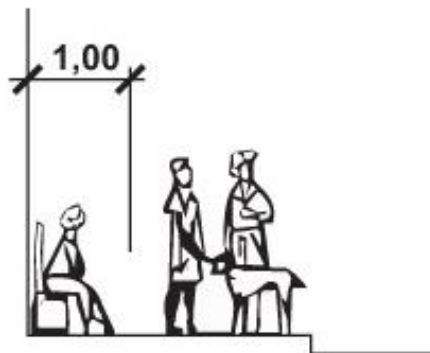
kirakatok előtti terület

f)

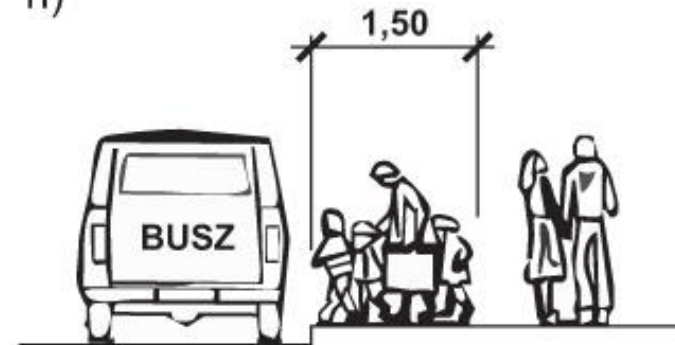
üzletek előtti vitrinek, árusítóhelyek

g)

pihenőhelyek

h)

megállóhelyek

TELEPÜLÉSSZERKEZET

FORGALOMSZERVEZÉS ALAPELVEI

A FORGALOM SZÉTVÁLASZTÁSA térben és időben

A FORGALOM FOLYAMATOSSÁGA

A FORGALOM HOMOGENIZÁLÁSA

A KÖRNYEZETI ÁRTALMAK CSÖKKENTÉSE

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

ALAKTAN

KÖZ, SIKÁTOR

PASSZÁZS

ÁRKÁD

SZABÁLYTALAN-

SZABÁLYOS UTCÁK

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

ALAKTAN

KÖZ, SIKÁTOR

PASSZÁZS

ÁRKÁD

SZABÁLYTALAN-

SZABÁLYOS UTCÁK

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

ALAKTAN

KÖZ, SIKÁTOR

PASSZÁZS

ÁRKÁD

SZABÁLYTALAN-

SZABÁLYOS UTCÁK

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

ALAKTAN

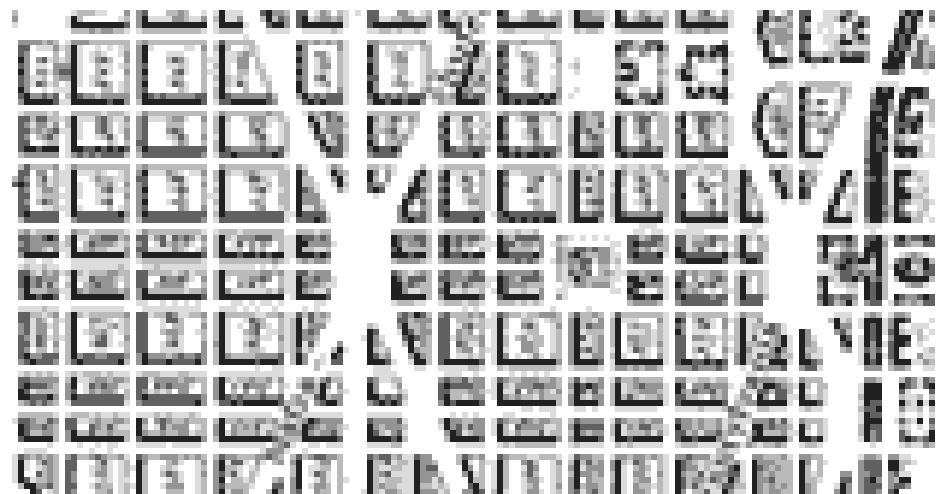
KÖZ, SIKÁTOR

PASSZÁZS

ÁRKÁD

SZABÁLYTALAN-

SZABÁLYOS UTCÁK

KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

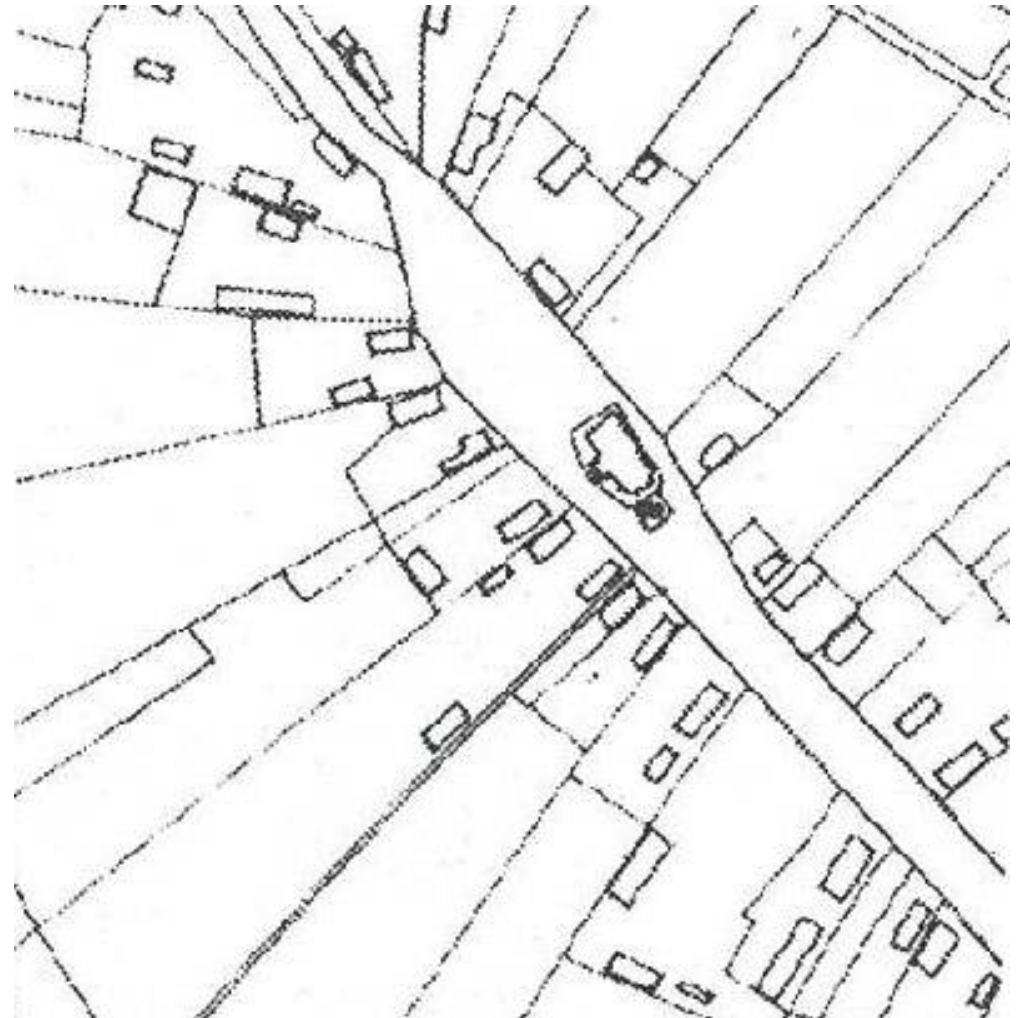
TÉRFALAK ALAPRAJZI ELRENDEZÉSE SZERINT:

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

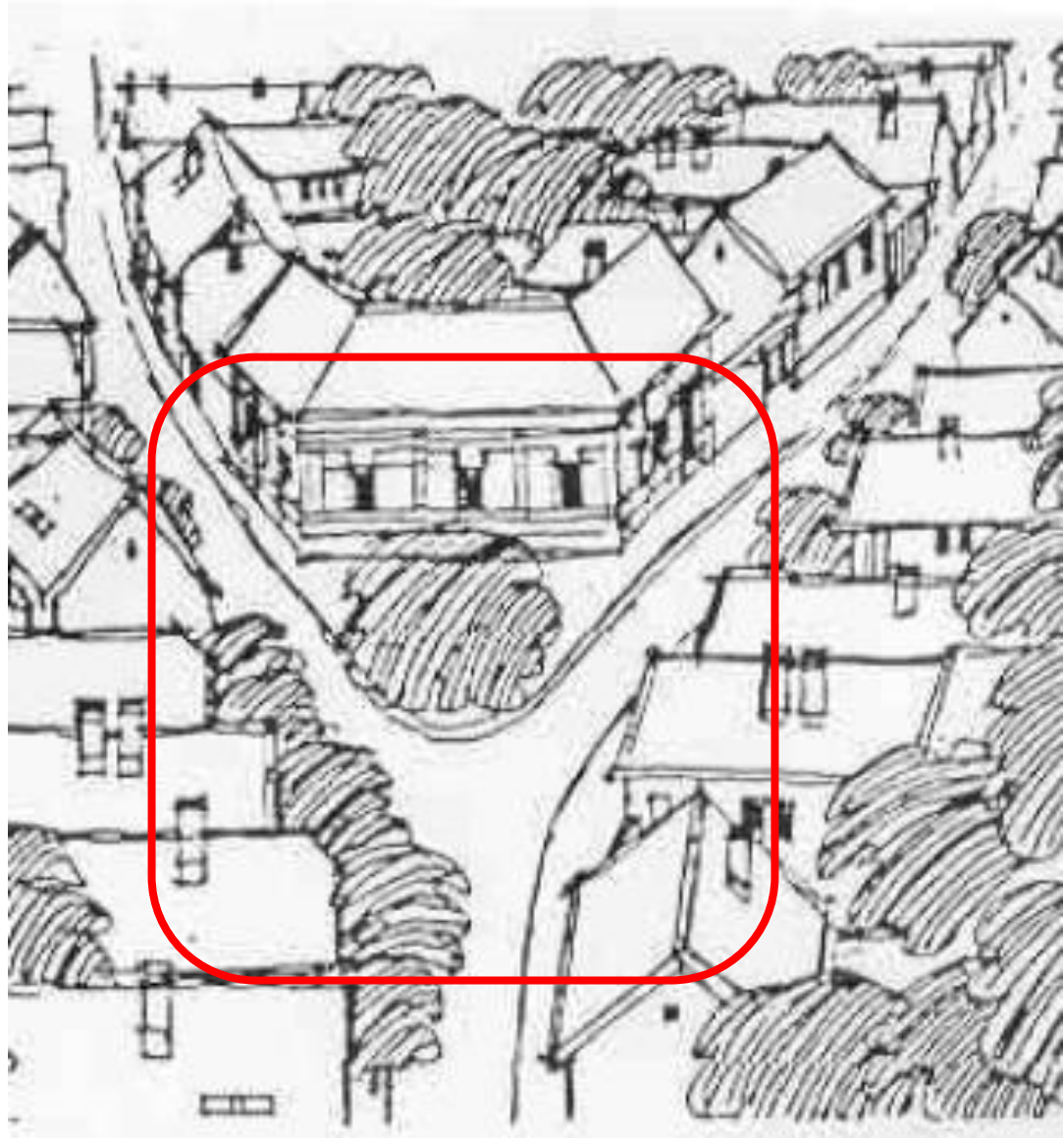
KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

Budapest, Kálvin tér

KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

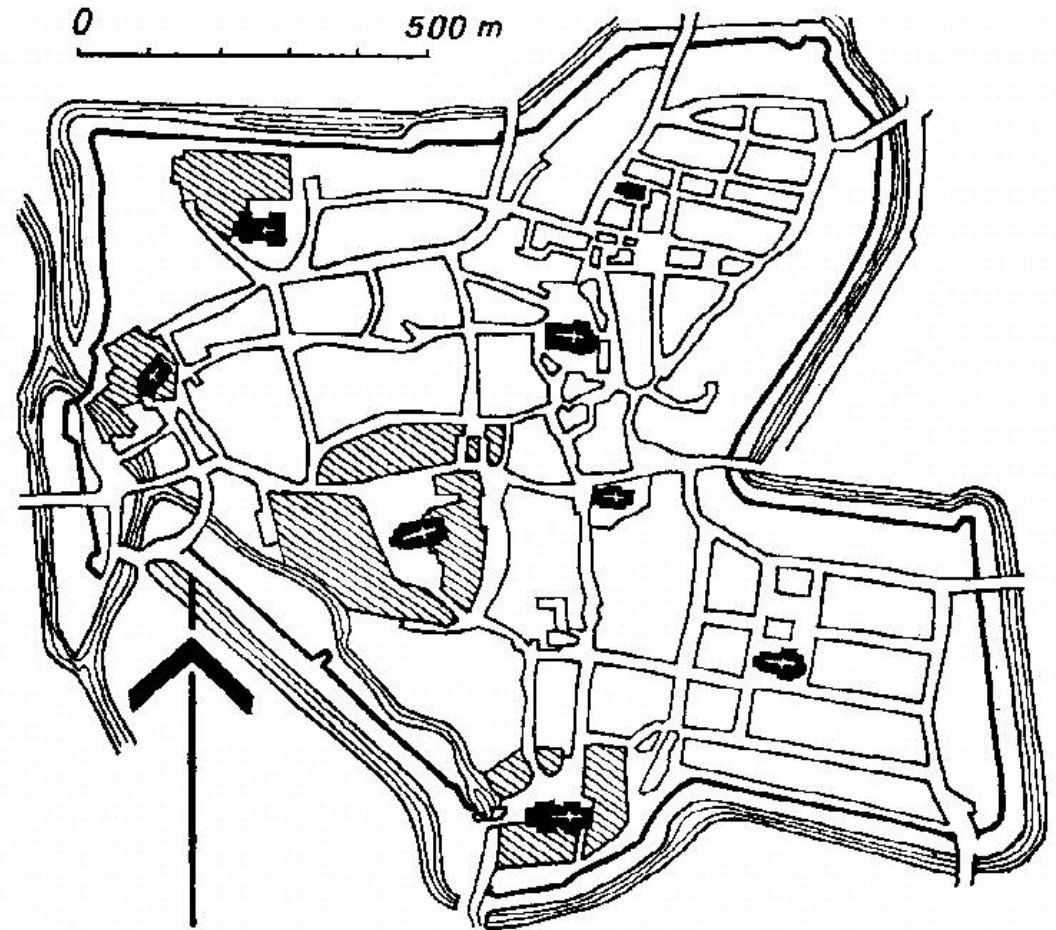
KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

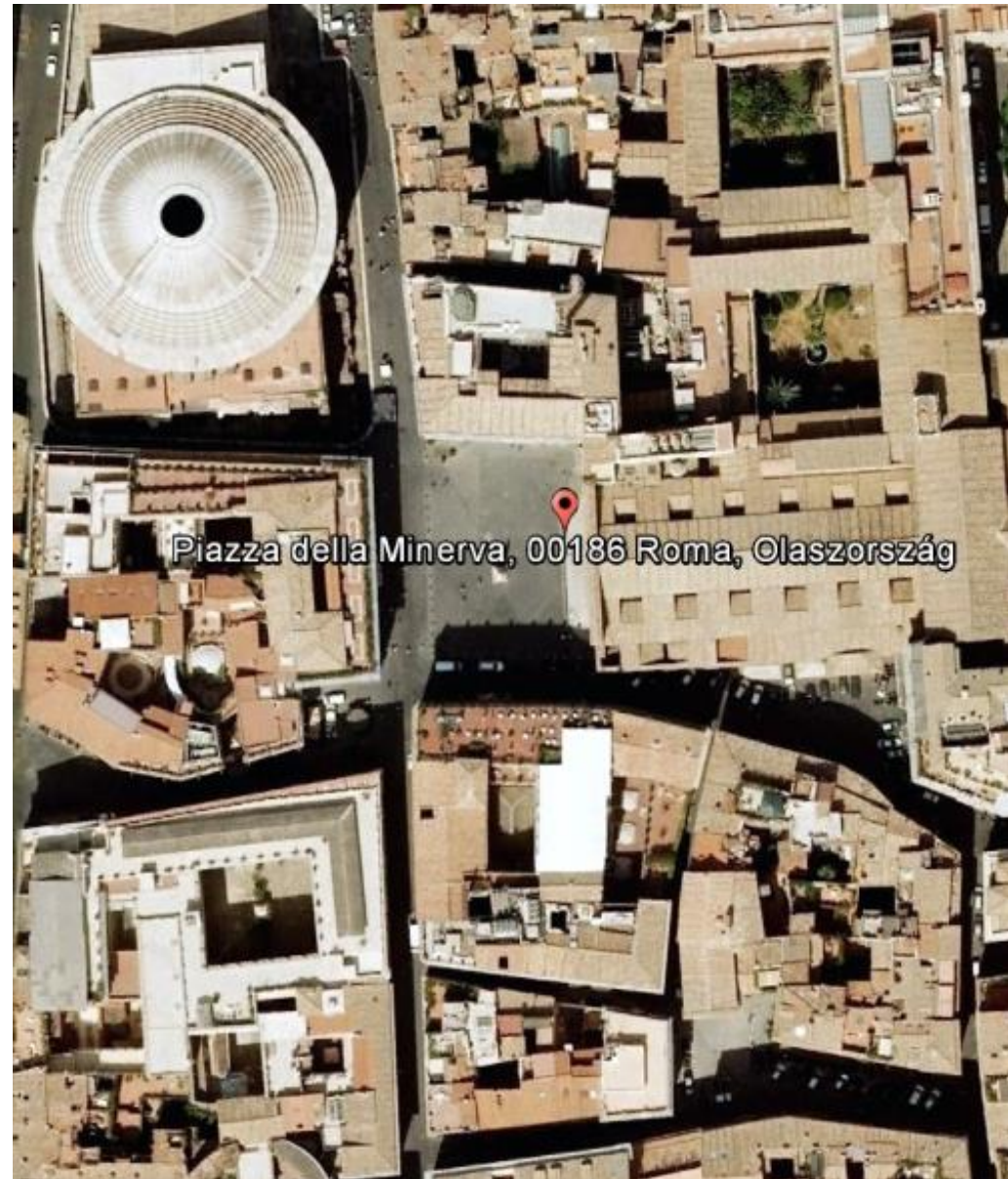
KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

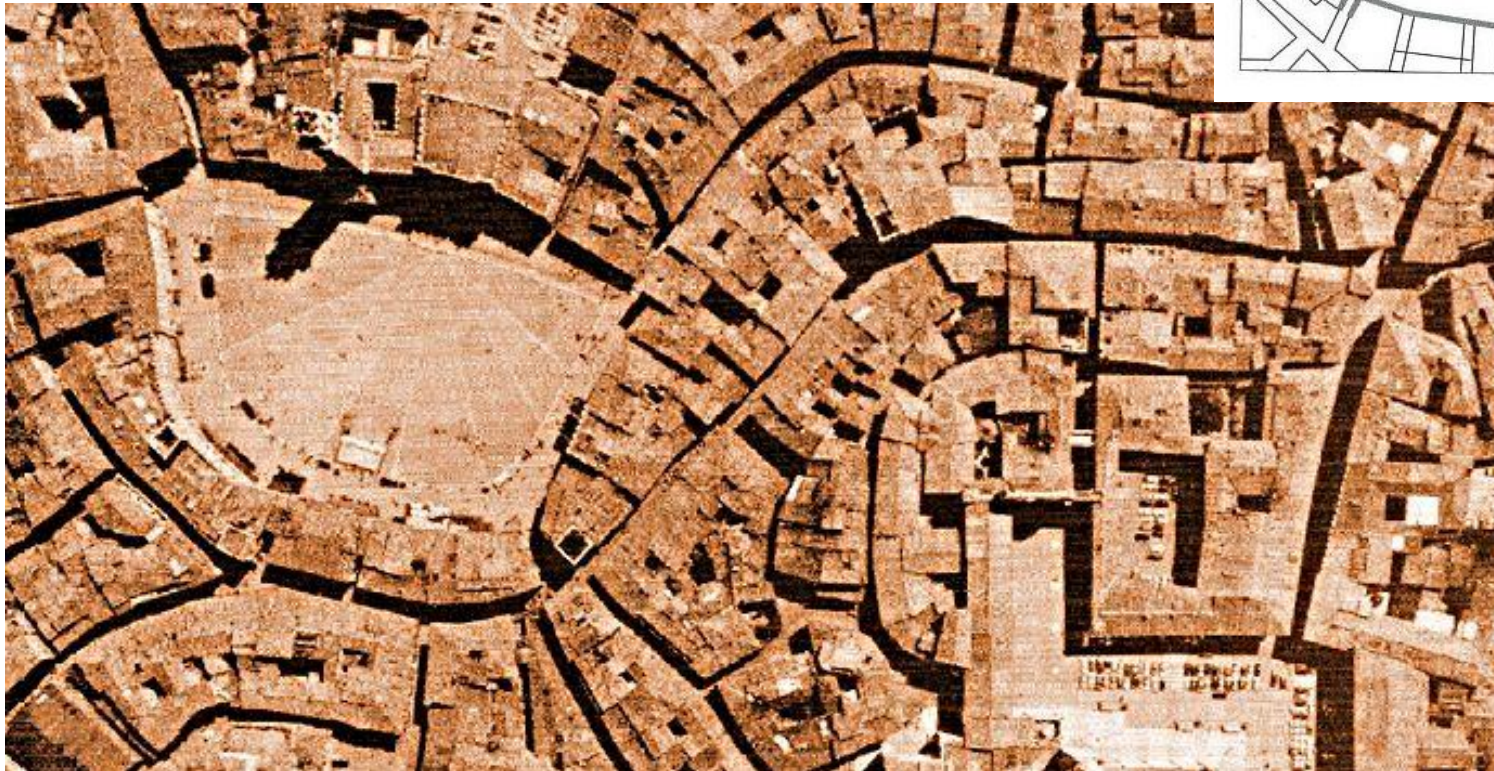
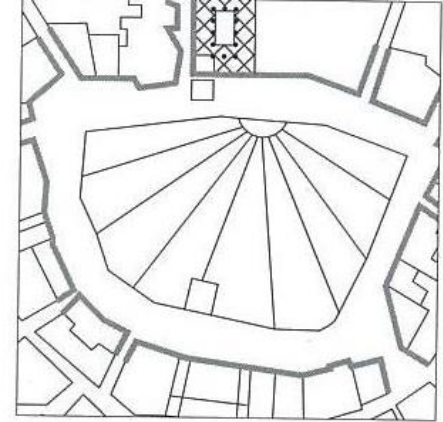
KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

Siena, Campo

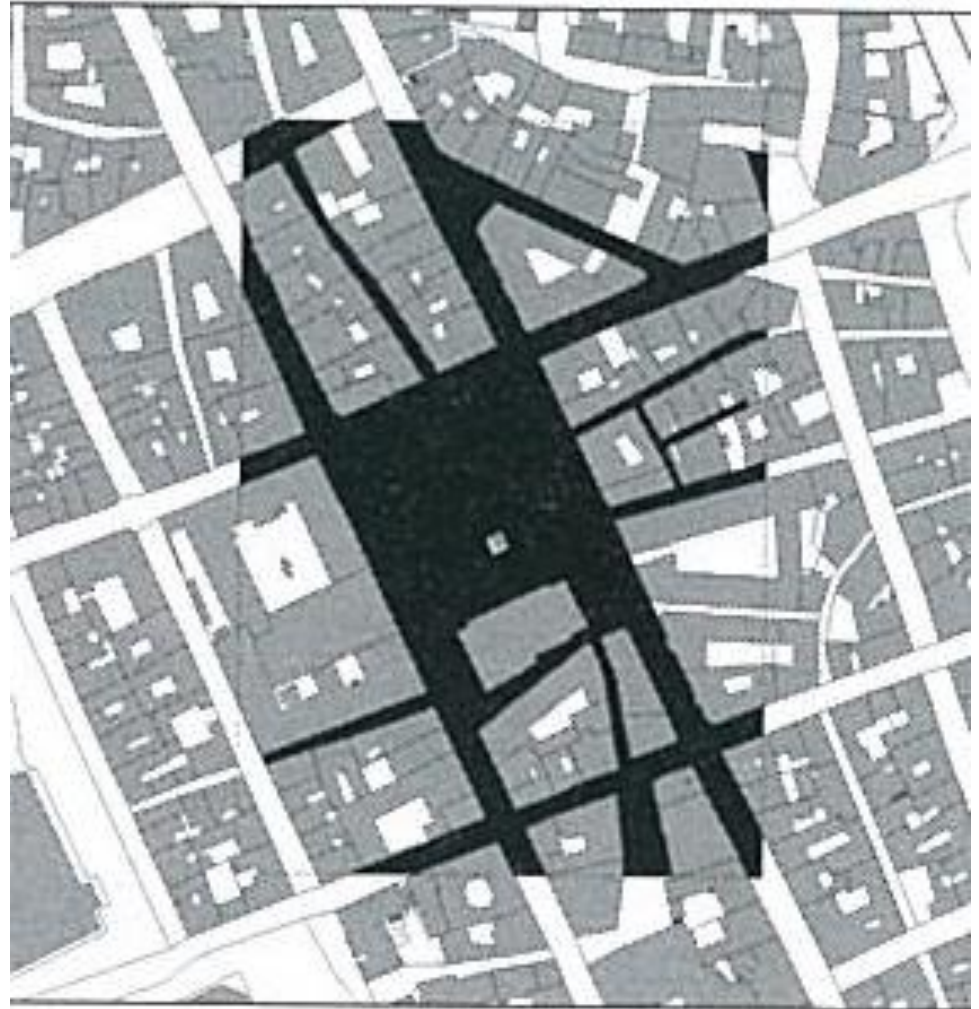
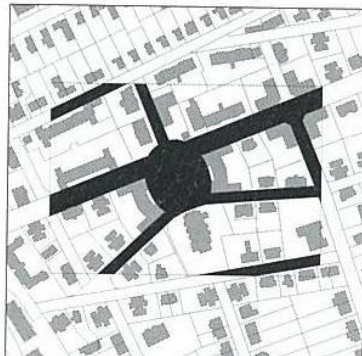
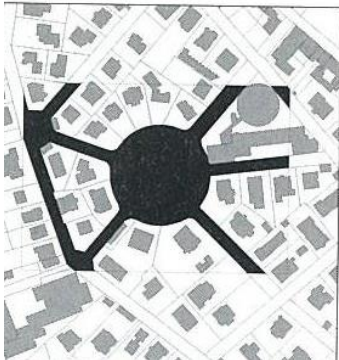
KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

KÖZTEREK ALAPRAJZI TÍPUSAI

KISZÉLESEDŐ UTCÁK TEREI

ÚTELÁGAZÁSOK TEREI

SZABÁLYTALAN ALAKÚ KÖZTEREK

SZABÁLYOS ALAPRAJZÚ KÖZTEREK

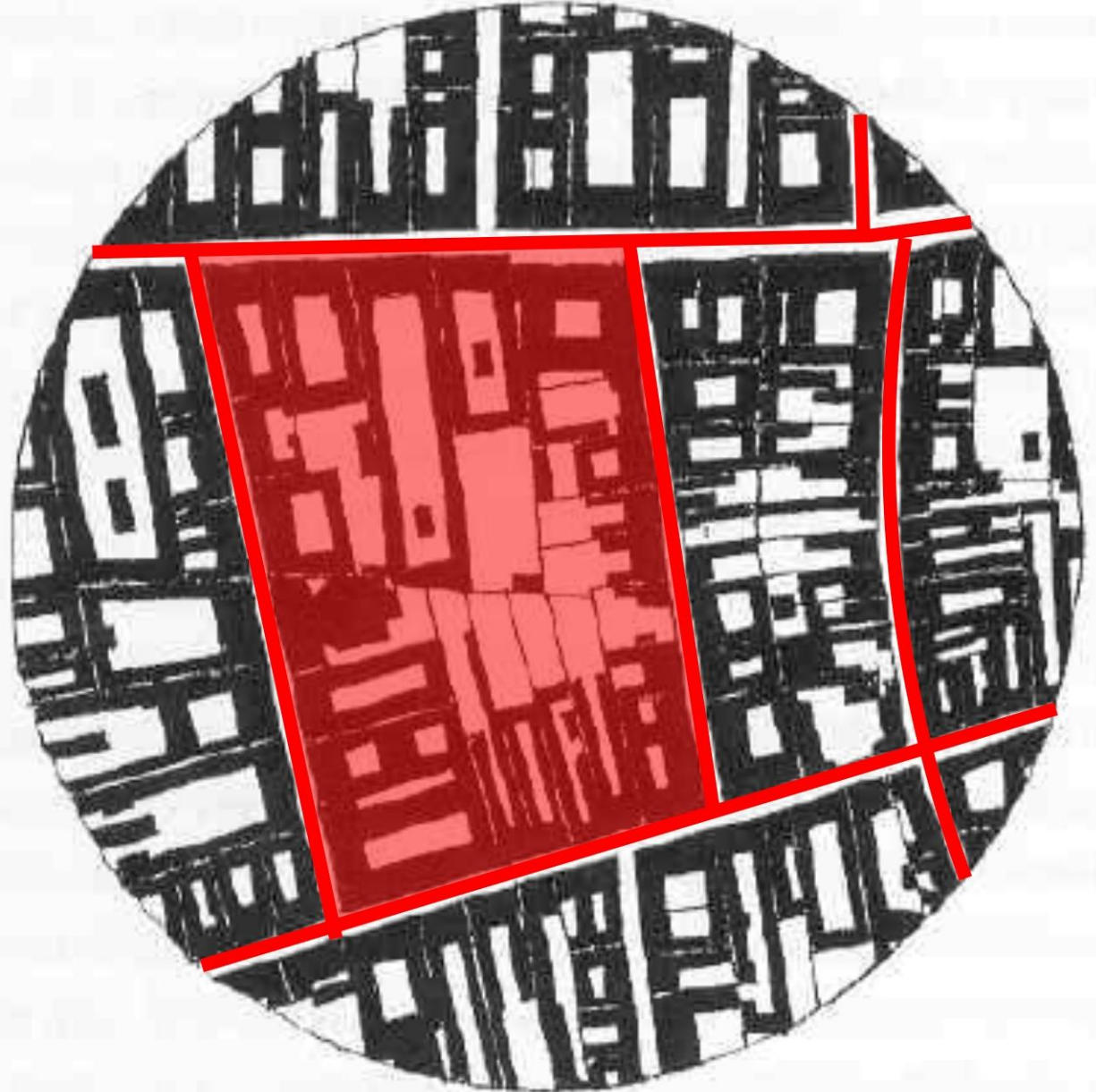
A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

UTAK HÁLÓZATA

TÖMB

TELEK

ÉPÜLET

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

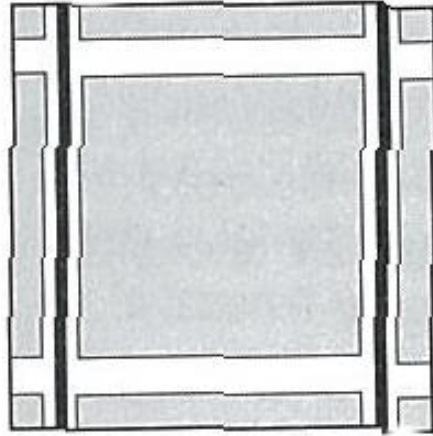
TÖMB

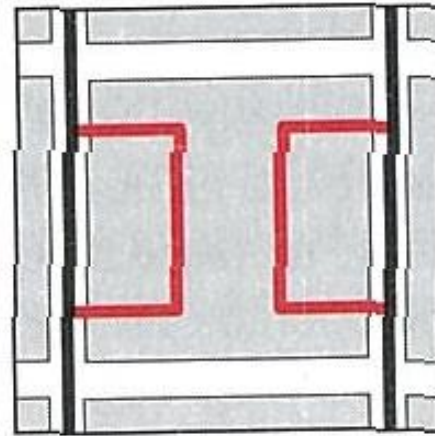

TELEPÜLÉSSZERKEZET

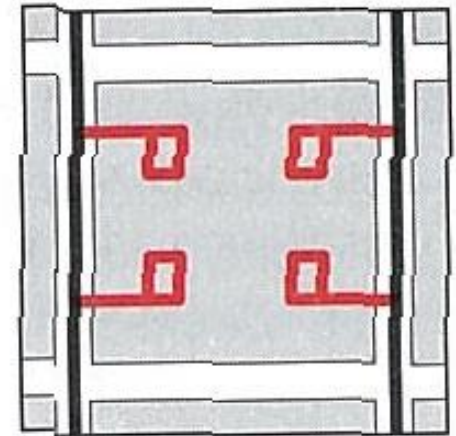
TÖMBFELTÁRÓ RENDSZEREK

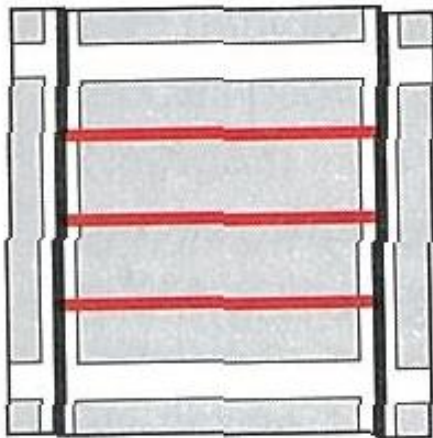
KÜLSŐ KISZOLGÁLÁS

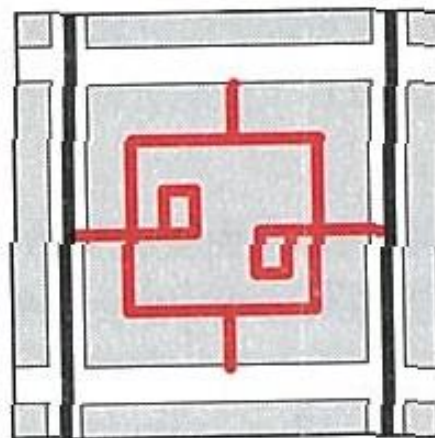
HUOKRA SZERVEZETT KISZOLG.

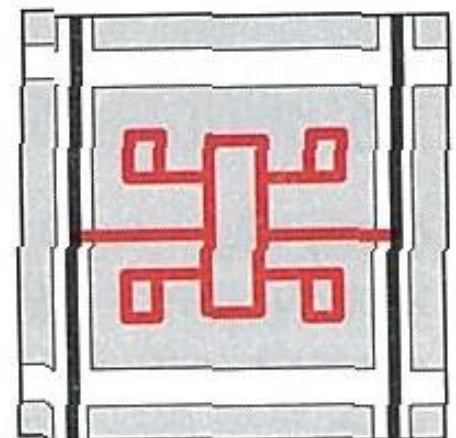
ZSÁKUTCÁS SZERK.

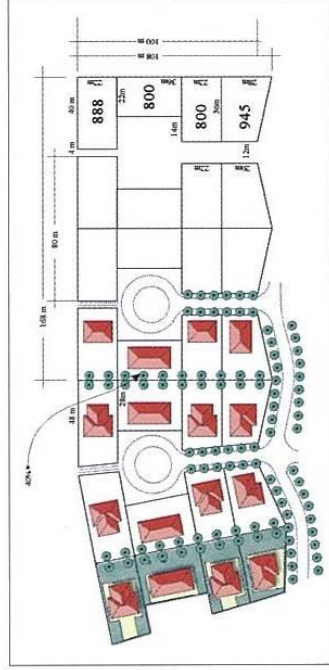
ÁTMENŐ LAKÓUTCÁS

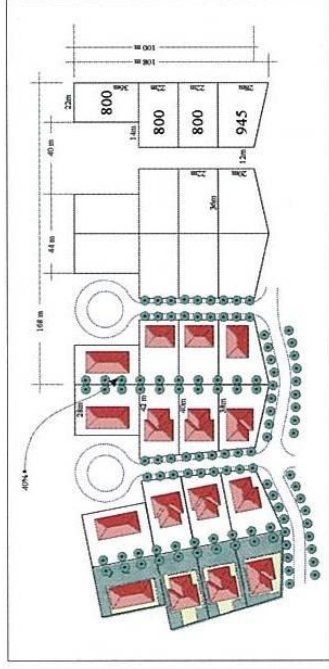
BELSŐ GYŰRŰRE SZERVEZETT.

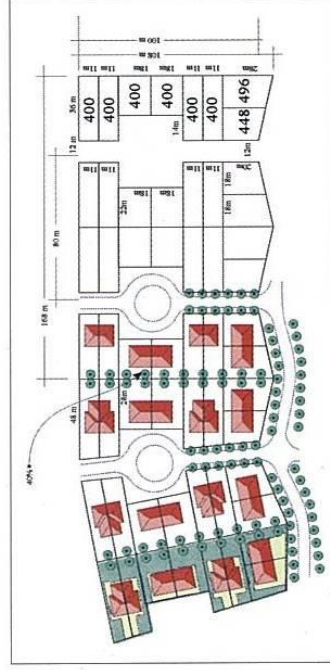
KP.-I FELTÁRÓ BELSŐ GYŰRŰ

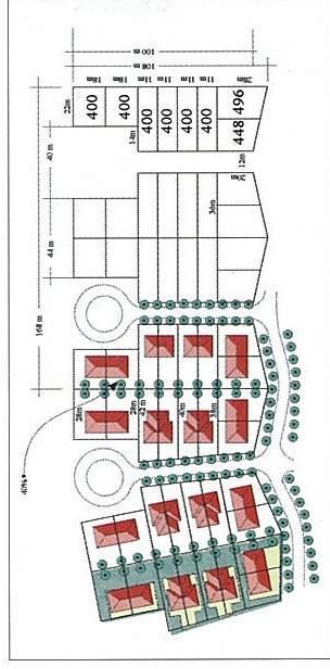
1. változat

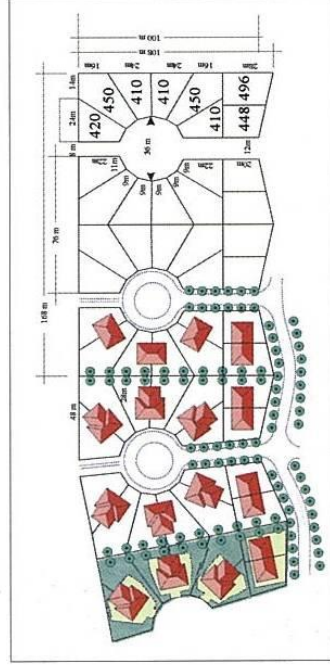
2. változat

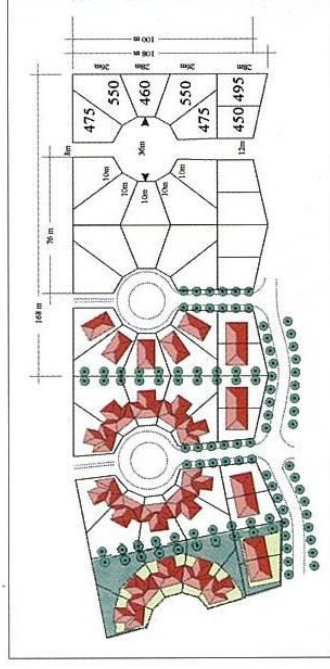
3. változat

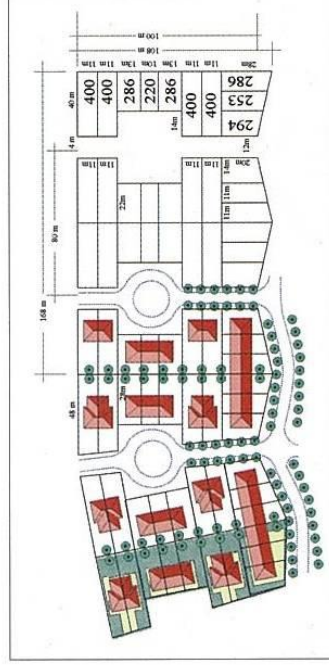
4. változat

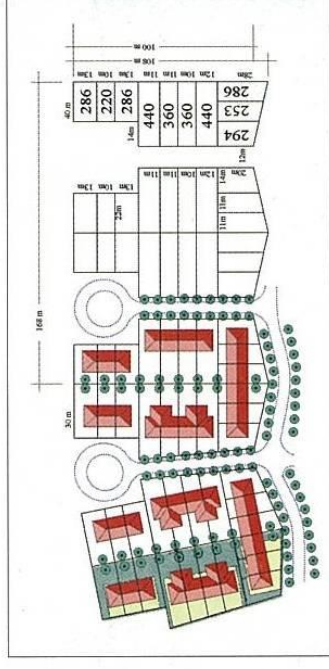
5. változat

6. változat

7. változat

8. változat

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

UTAK HÁLÓZATA

TÖMB

TELEK

ÉPÜLET

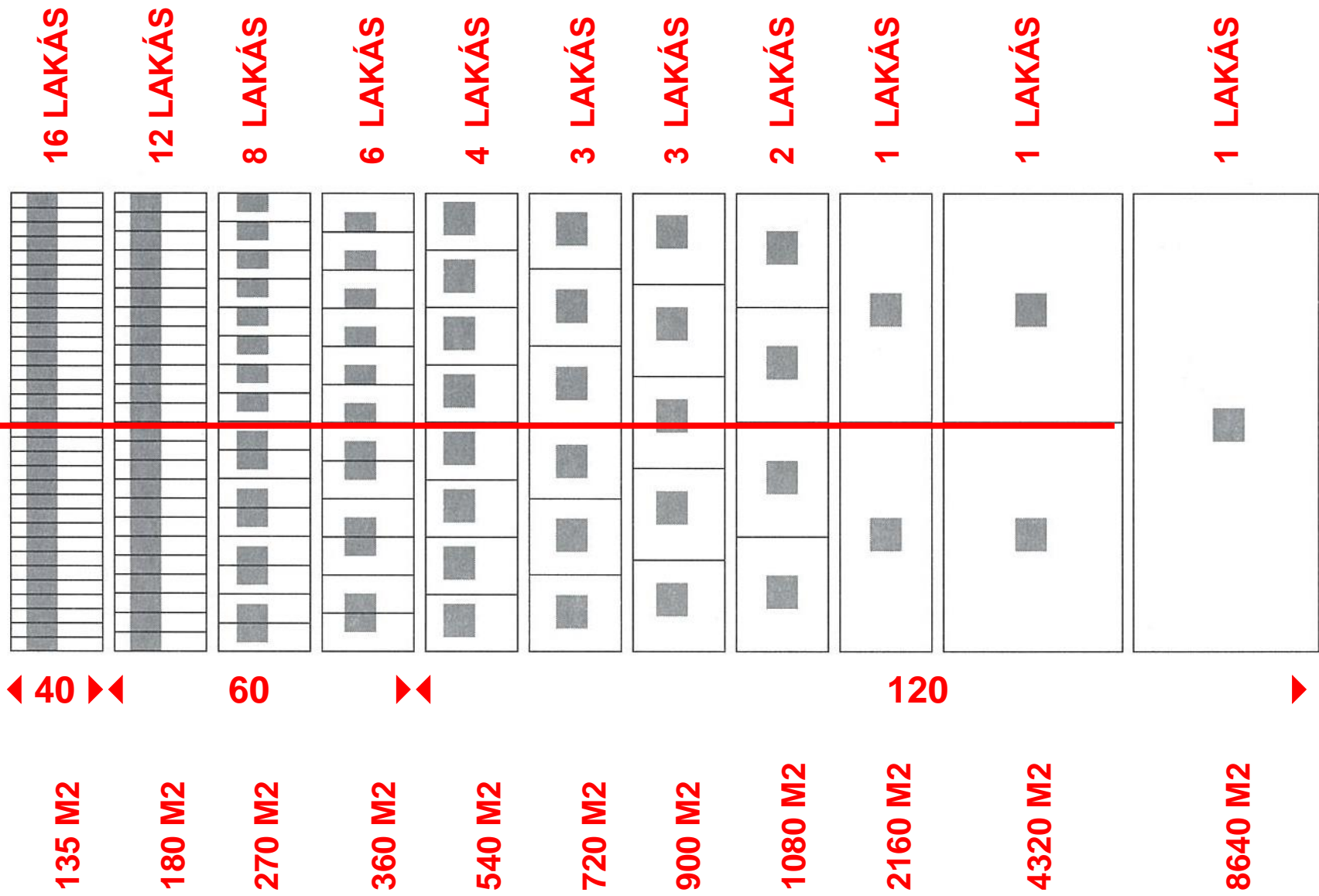
A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

TELEK

TELEK

A TELEPÜLÉS ALKOTÓELEMEI

UTAK HÁLÓZATA

TÖMB

TELEK

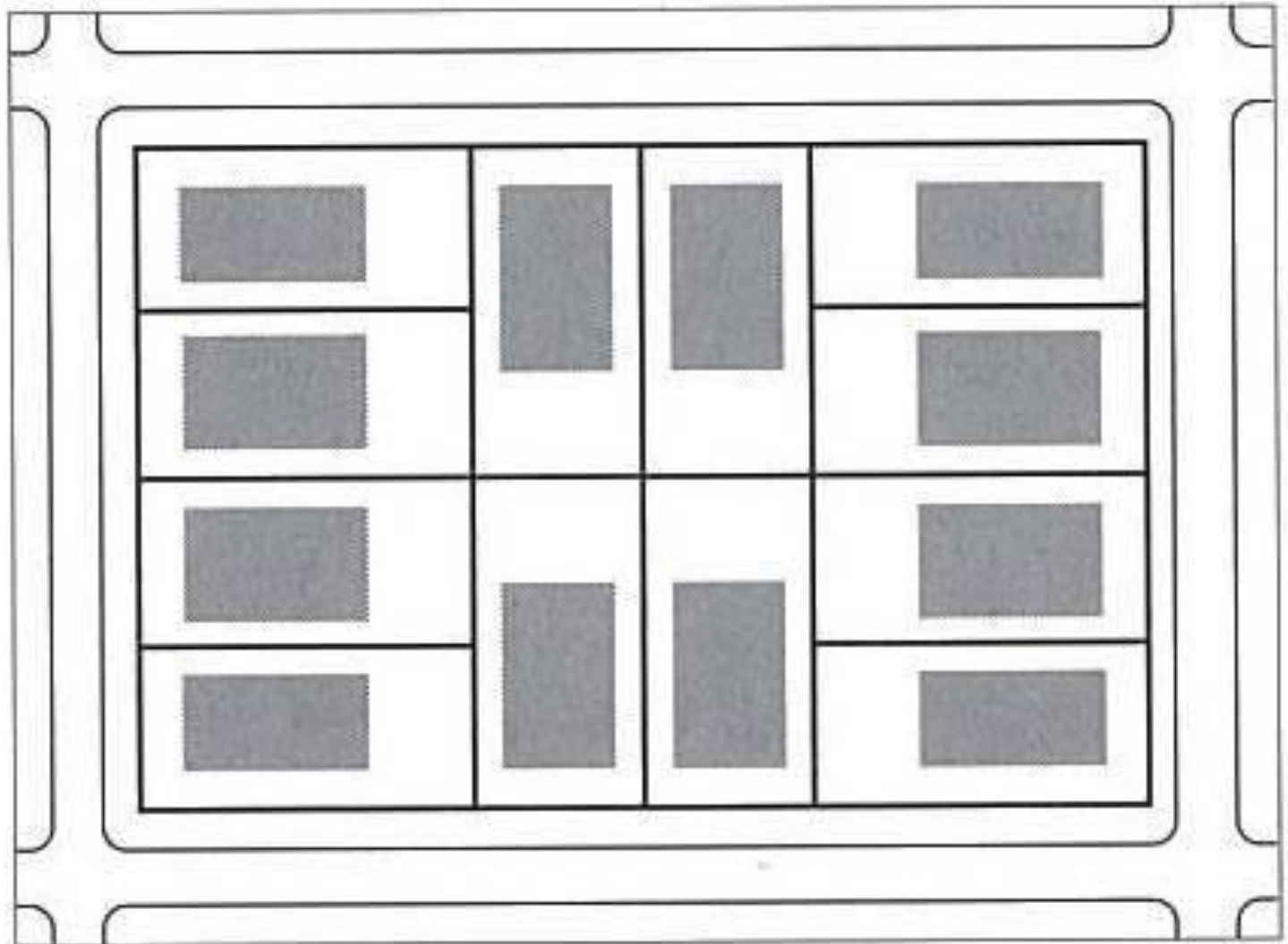
ÉPÜLET

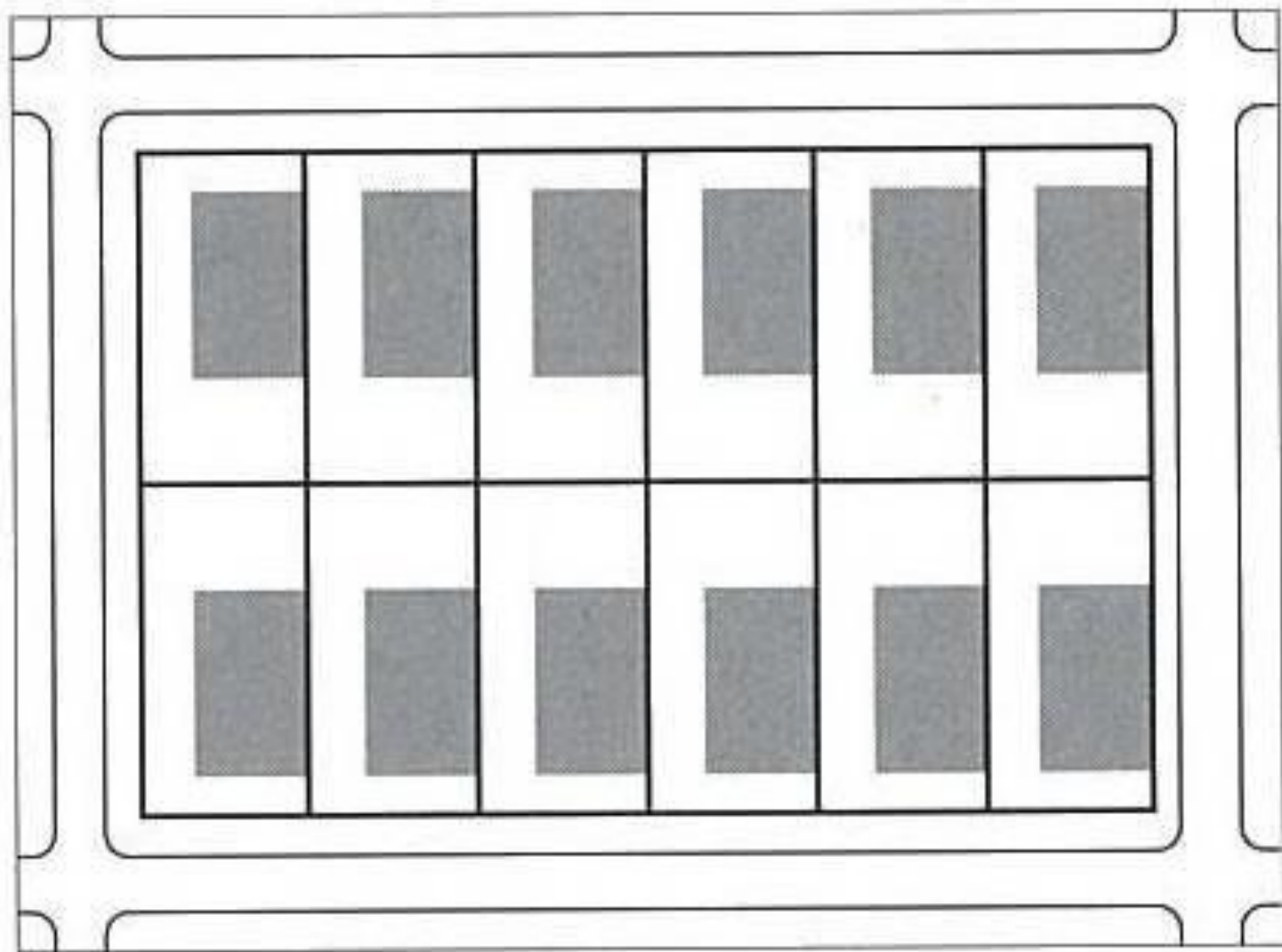
BEÉPÍTÉSI MÓD

SZABADONÁLLÓ

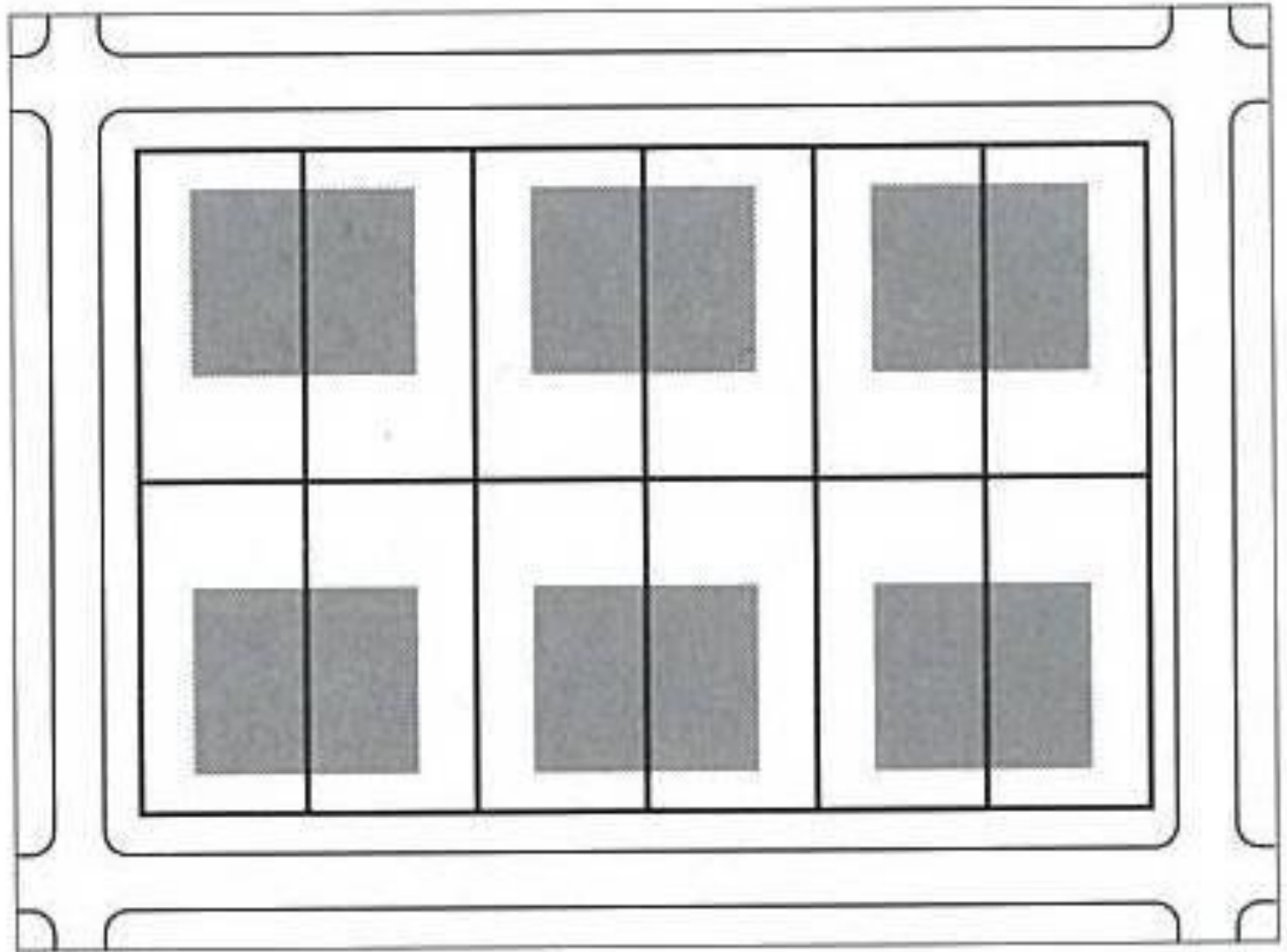
BEÉPÍTÉSI MÓD

OLDALHATÁRONÁLLÓ

BEÉPÍTÉSI MÓD

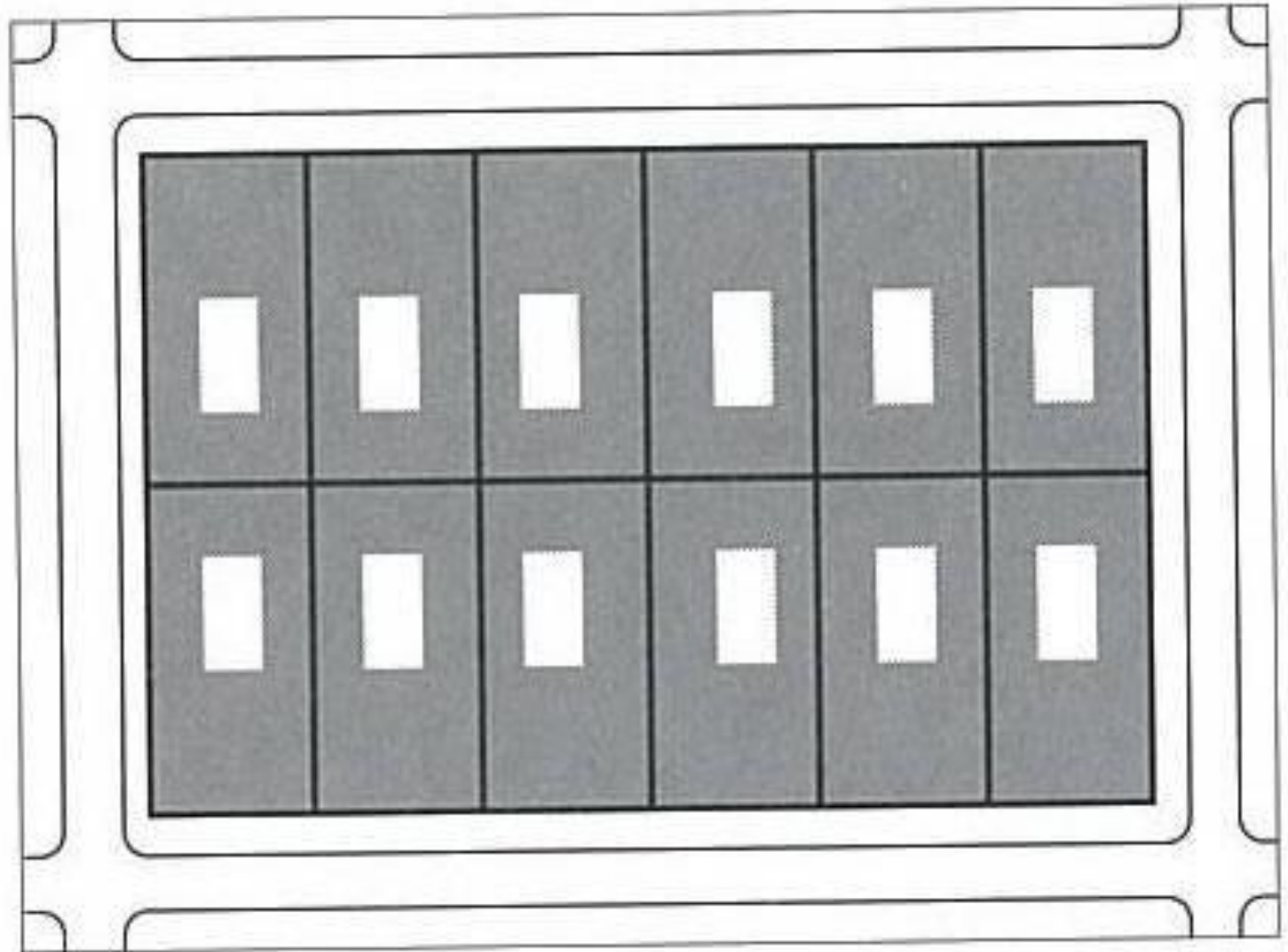
IKRESEN CSATLAKOZÓ

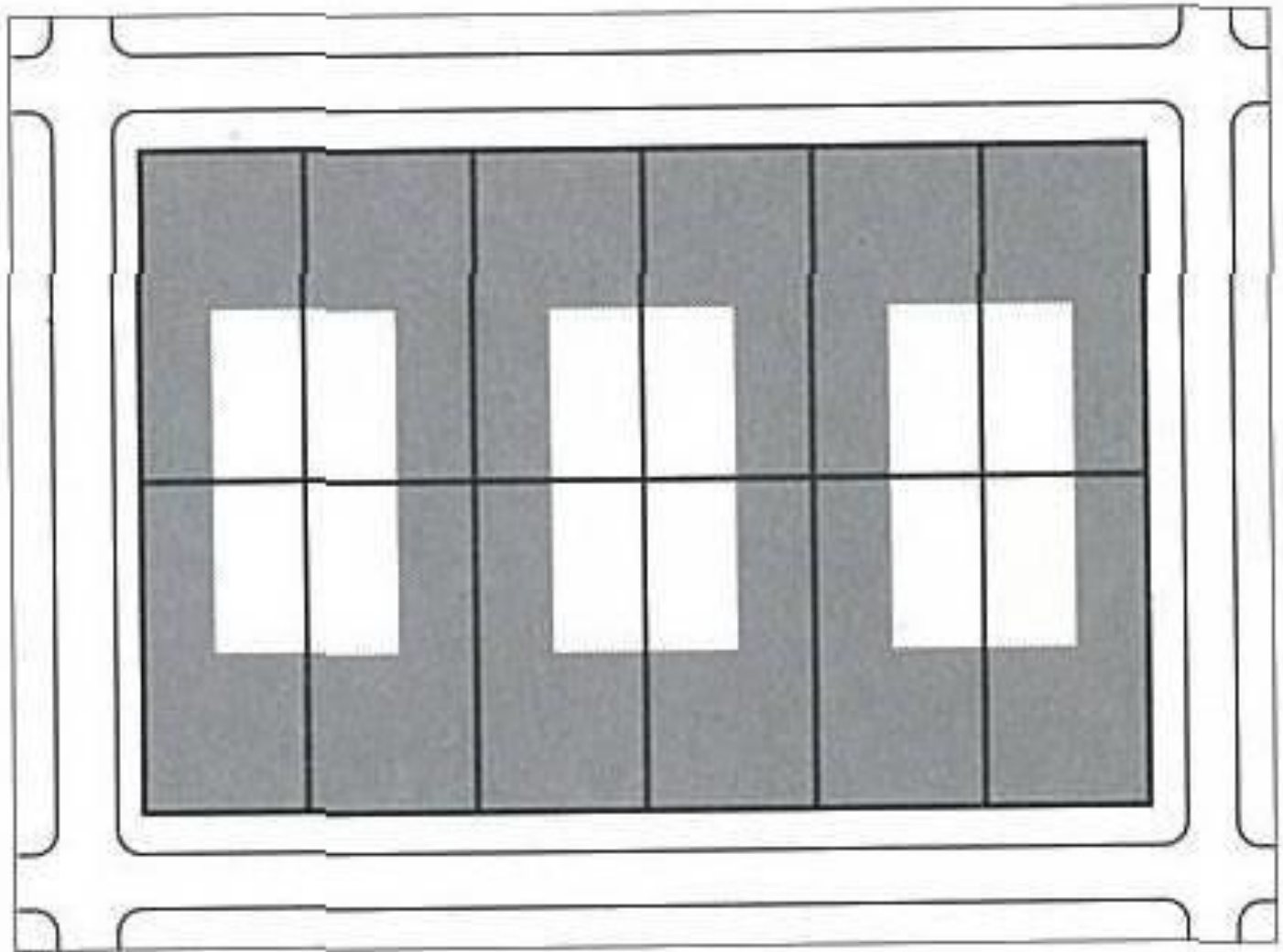
BEÉPÍTÉSI MÓD

ZÁRTSORÚ ZÁRTUDVAROS

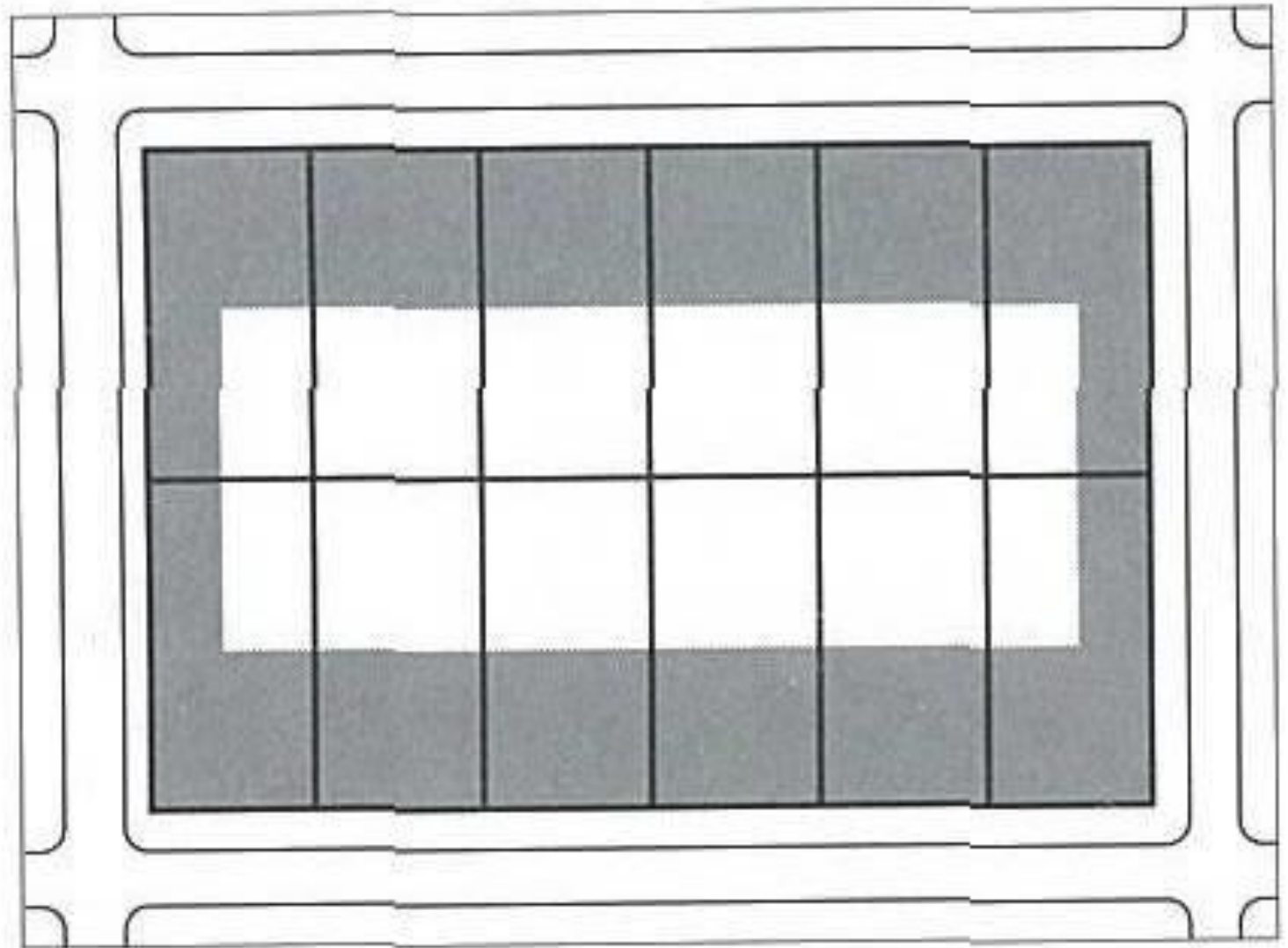
BEÉPÍTÉSI MÓD

ZÁRTSORÚ TAGOLT KERETES

BEÉPÍTÉSI MÓD

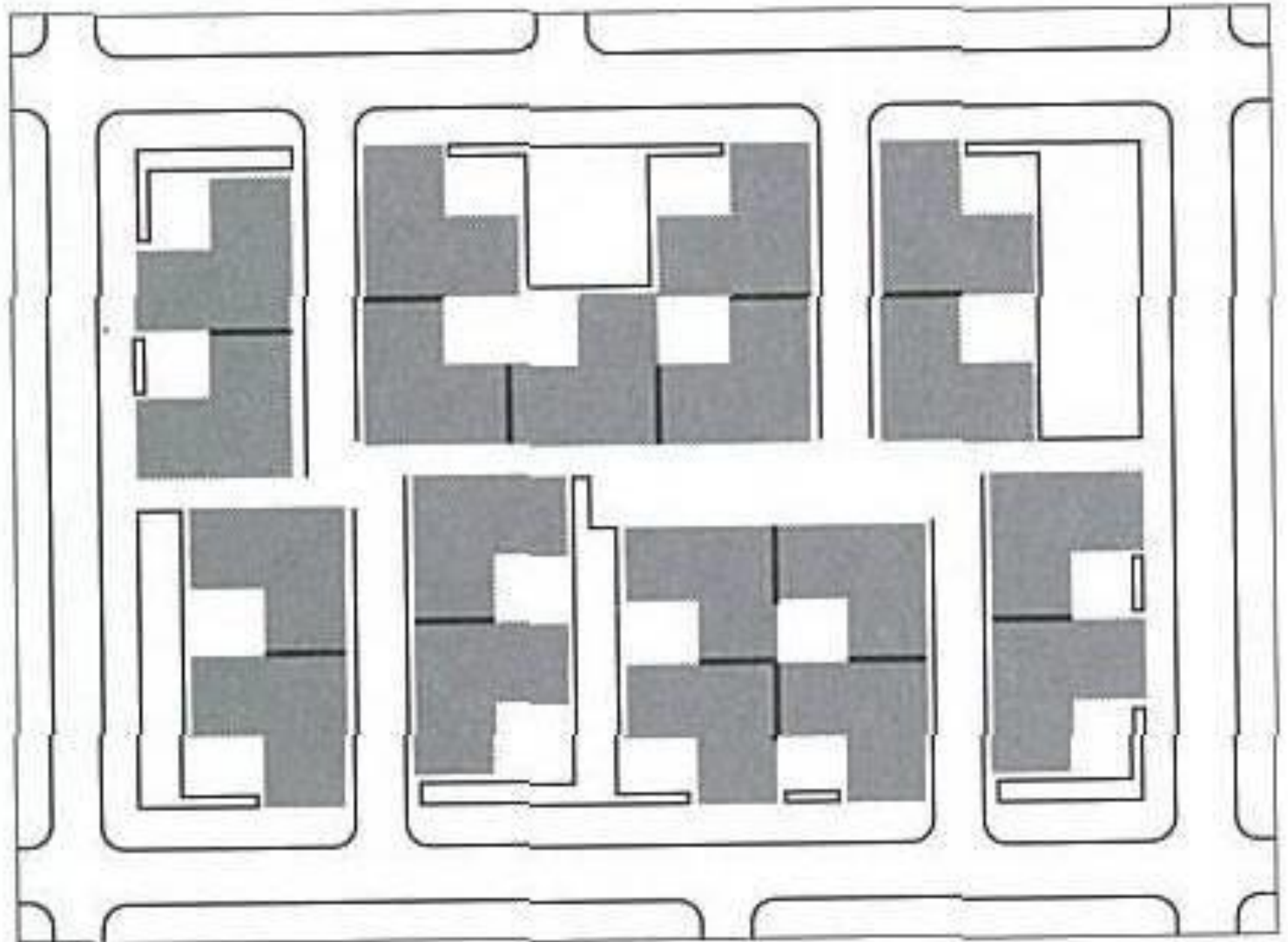
ZÁRTSORÚ KERETES

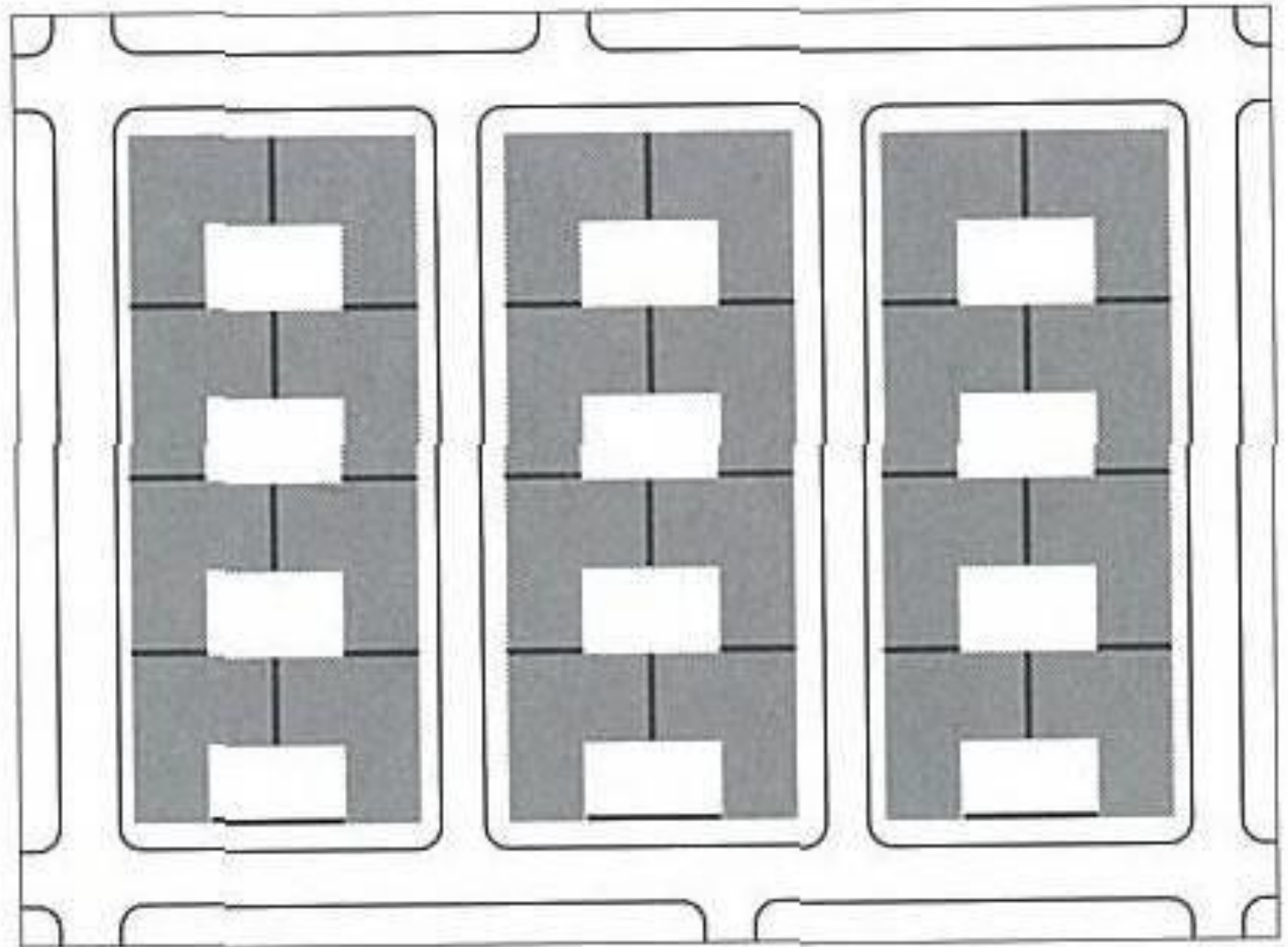
BEÉPÍTÉSI MÓD

ZÁRTSORÚ ÁTRIUMHÁZAS

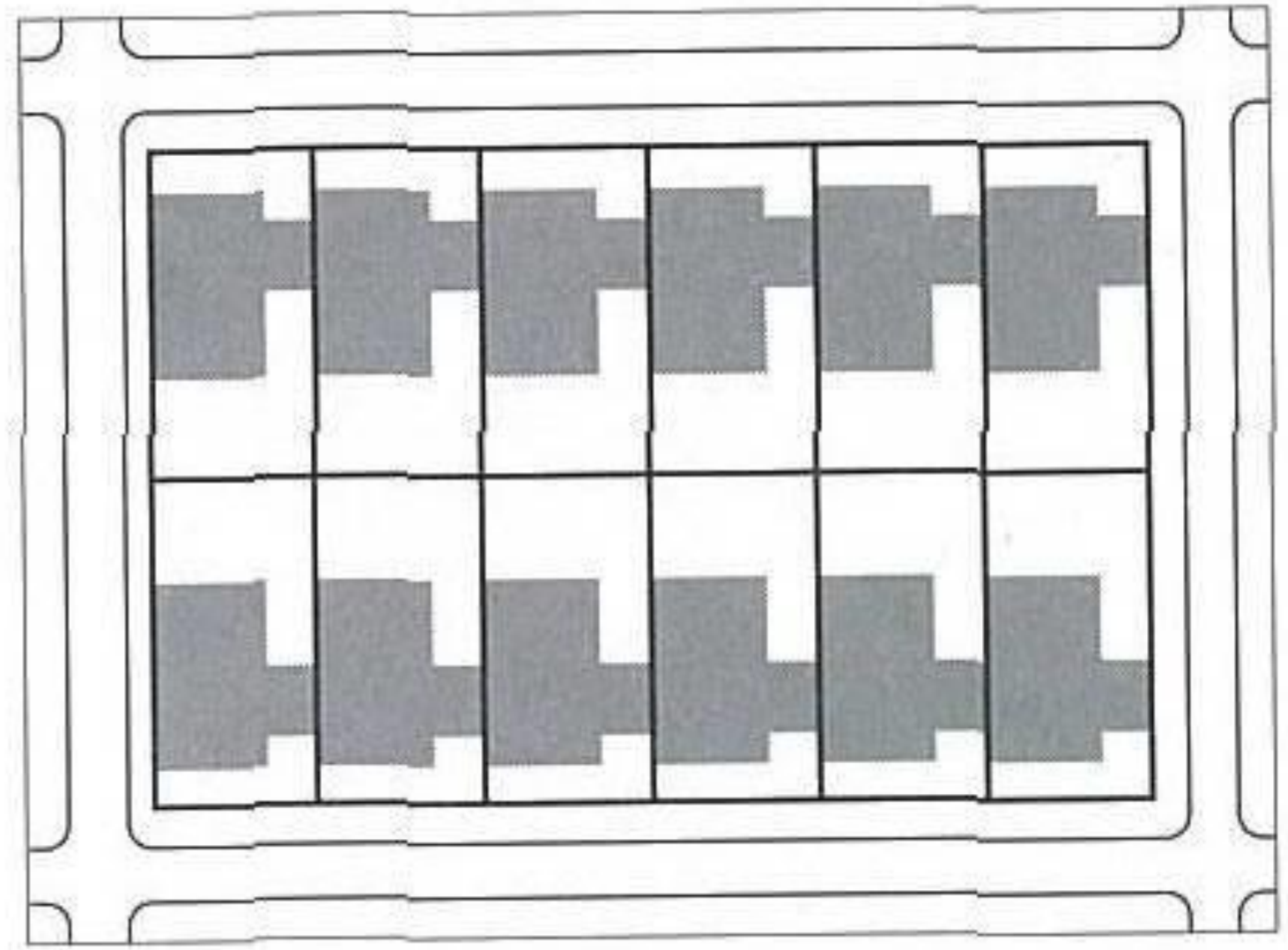
BEÉPÍTÉSI MÓD

ZÁRTSORÚ ÁTRIUMHÁZAS

BEÉPÍTÉSI MÓD

ZÁRTSORÚ LÁNCHÁZ

TÖMB – TELEK – ÉPÜLET

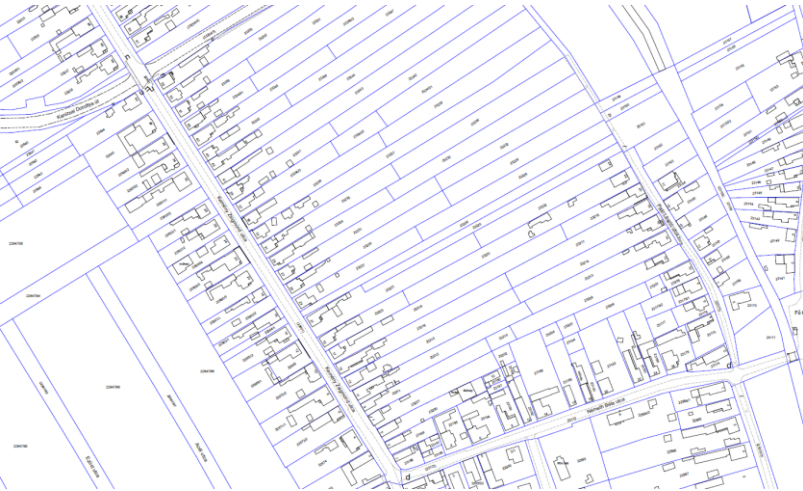

TÖMB – TELEK – ÉPÜLET

TÖMB – TELEK – ÉPÜLET

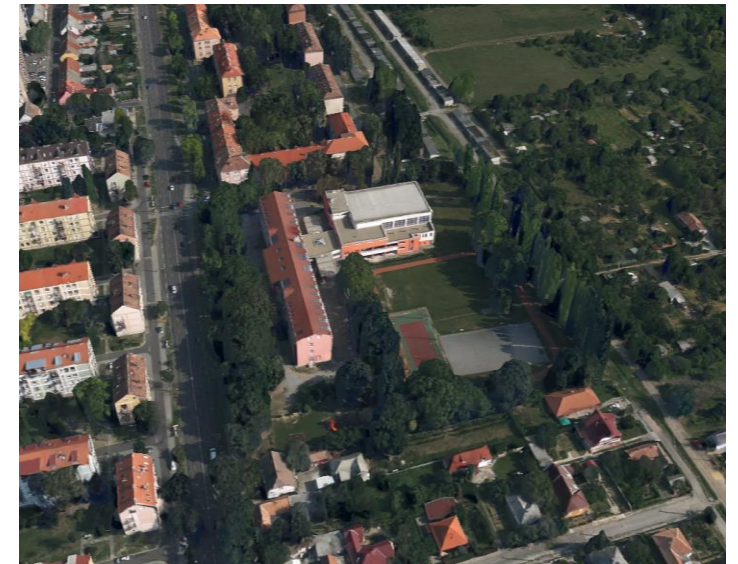

TÖMB – TELEK – ÉPÜLET

TÖMB – TELEK – ÉPÜLET

TÖMB – TELEK – ÉPÜLET

